

ek

választási íródban
kották fel és
olyan hamar meg-
hogy a nap folya-
lett irtitni azokat.
rágában több mint
át eredményezett,
y koronás állagot
nt.

Birodalom k ellen

Himmeler német bi-
uj hivatalt létesített
re központja" cím
elésején kezdés meg-
al a hozandó intéz-
fogja venni a faj-
menyeit. Tevékeny-
Ausztriára és küllő-
mudban, ahol ez a
tőségű.

egynapi el- k Rousarda rónól,

edekében levelet írt
szornak

volt tegnap a kato-
legans fiatal nő,
n, kapitány özev-
és újságíró. Iró-
ro. A szuffolt tár-
a vádoltak ré-
álló elegans asz-
vád, hogy május
professzornak, mely
sz a professzornak
mben elfoglalt bír-
nő levelet eljutotte
st nem lehet tudni.
nem közölte a ha-
ostára tétele után
N. Ionescu alá-
a cluj katonai
rója tudatta a ka-
ictoria Mastacan
szorhoz intézett
az alapon indult
nő ellen. Házkuta-
án, ahol megtalál-
soshoz intézett le-

acan asszony el-
elyi román lapnak
enkívül regénye is
gy írta a levelet,
semmi felforgató
Az ügyész azon-
tetését kérte, míg
dóje, dr. Mircea
st. A katonai tör-
szakozás után hat-
sra, valamint po-
e való felfüggesz-
Az ítéletbe beszé-
gálati fogságot.

SPORT

ak a Hungária

ungária labdarugó-
dul el Budapestről
ból álló romániai
pat szerdán este a
só mérkőzését csil-
kei kezdettel játsza-
tea ellen.

agner-Zellhof pom-
szegénység, gaz-
pel, kve most még
eller: Közgazdasági
211 lej Lepagenál
kérjen jegyzéket.

s Lapkötő R. T.
Barna K. Póp 10.
8-30.

Árja 5 lej

Szerkesztőség és kiadó-
tál: ...

6. Irodája: 18-60 EME
Hívatóna 110, negyede-
svre 699, egészévre
fájdre: Hívatóna 2,
télévre 12, egészé-
Hirdetéseket díjazák
„Uj KELET” a
banati újság és
ja, Csékek utánny-
forrás megjelölésével eng-
meg.

UJ KELET

ZSIDÓ NAPILAP

Árja 5 lej

Szerda, június 1.
1938—5698. Szíván 2.
XXI. évt., 122. szám.

A hinduk és a zsidók

India messze van földrajzilag, politikailag
annál közelebb. Ezért nem egészen közömbös
számunkra, hogy mi történik Aszsiának eb-
ben a nagy országában, sőt az sem, hogy mi-
ként vélekednek ott az emberek a zsidó-
kérdésről és a cionizmusról.

Mohindraméjan Moulik dr nagy politikus
és tudós híreben áll Indiában. Legutóbb India
gazdasági életéről írt alapvető, nagy műt.
Most pedig a zsidókérdésről nyilatkozott a
Zs. T. I. munkatársa előtt.

— India népe — mondotta — megveti a
németországi falygyűlöletet. Az indiai zsidó
résztelenen regisztrálja a rábecézim zsidó-
tűző intézkedéseit és mélyen elítéli azokat.

— Amikor Einsteinnak el kellett hagynia
Németországot, a kalkuttai egyetem volt az
első, mely meghívta őt. Az indiai egyeteme-
ken egyébként több, Németországból menek-
ült tudós kapott tanszéket. Még jellemzőbb
azonban a zsidók iránti közömböslésre az
a tény, hogy Travancore déliindiai független
állam maharadzsaája Cochim fővárosban kil-
lön teret ajánlott a zsidóknak, hogy
zsinagógát építsenek.

— És a cionizmus? — kérdezte az újság-
író.

— Az indiai mohamedánok arabbarátok és
Ghanai hívei is azok, mert meg akarnak
egyeztetni az indiai mohamedánokkal. Ezzel
szemben a Nebru és Bose nacionalista vezé-
rek által irányított mozgalom barátságos
semlegességet tanúsítanak, sőt pozitív a
magatartásuk a cionizmus iránt. Ezek a
körök ugyanis nem bíznak a mohamedánok-
kal való megegyezésben és veszedelmesnek
tartják Indiára nézve a páviziamizmust.

Ha igaz, hogy urban van a zsidó állam,
ugy nem kétszombis annak politikai jövője
szempontjából, hogy India barátja lesz-e vagy
sem...

Amerika aggódik Európaért

Corbell Hull, az Egyesült Államok külügy-
minisztere, a sajtó képviselői előtt annak a
kivánósnak adott kifejezést, hogy Német-
ország és Csehszlovákia békes megegyezésre
jussanak a szudéta-németek kérdésében. Ex-
pozéjában Hull kihangsúlyozta, hogy „az
Egyesült Államok nem maradnak közömbös
Németország azon kísérletével szemben, hogy
rátegye kezét Csehszlovákia bizonyos tarto-
mányaira.”

A nyilatkozat világosra hatalmas meg-
lepetést keltett: a nagy nyugati demokráciák
mindenesetre elégtételül regisztrálták. Míg
nem is olyan régen szenvedélyes vita szin-
ter volt az amerikai szenátus a Monroe elv-
hez való ragaszkodás problémája körül. Az
európai eseményekkel szemben való césinte-
ressment híveinek száma azonban oly mér-
tékben csökkent, amilyen erősödik az ameri-
kai közvéleményben a felismerés, hogy egy
Közép-Európából fellángoló háború hatással és
következésményei alól Amerika sem vonhatná
ki magát.

Amerika óvakodik attól, hogy diplomáciai
közbelépések és demarsok formájában avat-
kozzék be az európai államok viszállyába.
Ugyanakkor azonban Amerika ragaszkodik
a békehez. Tudja, hogy háboru esetén nem
izolálható magát.

Ezért emelte fel szavát az amerikai kül-
ügyminiszter oly kategorikus formában.

Az Egyesült Államok kormánya 62 más
állammal együtt aláírta a Briand-Kellog pak-
tumot, amely törvényen kívül helyezi a há-
borut és Hull leszögezi nyilatkozatában,
hogy „ezen fogadalom tisztelőben tartása
nem kevésbé kötelező ma, mint azon a na-
pon, midőn aláírták.”

1928. augusztus 27-ikén írták alá Párizs-
ban a Briand-Kellog paktumot, amely elítéli
a háborút, mint a nemzetközi konfliktusok
megoldásának eszközt és lemond róla az
államok egymáshoz való kapcsolataiban.

A paktum nem ír elő szankciókat, az igaz,
a túlzóan azonban alaposan meg kell
gondolnia a következményeket, ha Amerika
kijelenti, hogy az abban foglalt kötelezettsé-

Tizennégy pontban közvetítette a szudeta- német párt követelését

Folytatódna a tárgyalások Hodzsa és a szudetanémet párt között.
Állalános enyhülés az egész vonalon

Megállapítható, hogy a csehszlovák szu-
detanémet kérdés egyelőre nyugópontra
jutott. A vasárnapi választásoknak is már
csak sajtóvisszhangjuk van. Általában a
kérdésnek már csak a sajtó részéről van
feszült karaktere és ezt a feszültséget kü-
lönösen a német sajtó táplálja.

A német sajtó fővöbbrá is az európai
politika első számú ütközéspontjaként
állítja be a csehszlovák kérdést.

Ha azelőtt a német lapok teli voltak a né-
met gyarmati követelések diszkussziójával,
ugy most ezt a helyet a lapok hasáb-
jain a szudetanémet kérdés tölti be s azok
a német vezetők is, akik szerint eddig az
európai megegyezés egyik legnagyobb aka-
dályát a teljesítetlen német gyarmati kö-
vetelések tették, most ugyancsak az aka-
dályának a megoldatlan szudetanémet kér-
dést tekintik.

A német lapok természetesen figye-
lemmel kísérik a külföldi sajtót, különö-
sen az angolokét s kiemelnek minden

olyan körülményt, amely véleményük sze-
rint az angol közvéleményben fordulatot
jelent, a szudetanémet kérdésről alkotott
felfogásban. Az ilyen természetű közle-
mények kommentálása jórészt a sugalmazás
céljait szolgálják azoknál, hogy

meglehetősen mértékben bírálják az an-
gol külügyminisztérium magatartását
a legújabbban az amerikai külpolitika
irányítóinak állásfoglalását.

Ezekből a bírálatokból kivétel nélkül so-
hasem hiányzik az az Angliát érintő vád,
hogy az európai egyensúlyra vonatkozó
szempontok hangsúlyozásával befolyásol-
tatni engedi magát és nem hajlandó elis-
merni a németek közép-európai érdekeit.

Az olasz sajtó is állandóan terjedelm-
esen foglalkozik a kérdéssel, Konrad Hen-
lein személyéről és törekvéseiről mind
kimerítőbben írnak s a választások ere-
dményét is kizárólag Henlein törekvései-
nek a kiemelésére használják fel.

Prága nyugodt

A csehszlovák kormány és a szudeta-
németek képviselői közötti kényes tár-
gyalások a legnagyobb diszkrecióval
folynak tovább.

A Reuter ügynökség szerint Hodzsa minisz-
terelnök vasárnap ismét találkozott a szu-
deták vezetőivel s ez a körülmény minden-
képp a tárgyalások előrehaladására mutat. A
nyugalom másik jele:

a mozgósított katonák egy részét sürgős
személyi ügyek elintézésére hazarendelik,
illetve a behívottak katonai szolgálatait
oly módon osztják el, hogy a katonák
hazamenetele a szolgálatkövetelte szem-
pontokkal összeegyeztethető legyen.

Annak az érdekében viszont, hogy a jövőre
teljességgel kizárjanak minden „határsértési”
kockázatot, az illetékes csehszlovák hatóság-
ok 50 kilométerről 12 kilométerre szélesítet-
ték ki a határmenti zónát, amely fölött csehsz-
lovák repülőgépek számára tilos a közle-
kedés. A feszültség felengedése utal az is,
hogy egyik Henlein párti és német demokra-
ták közti május 29-én történt összejövetelből
kifolyólag letartóztatott 75 személyt szabado-
don bocsátották. Henlein ugyancsak a feszült-
ség enyhítésére törekedik és utasította hí-
veit, hogy este nyolc óra után ne ülésezzenek.

Párizs közvéleményét meglehetősen lekötö
Sauerwein, az ismert francia publicista be-
számolója csehszlovákiai utjáról, amely a
számos hírlapírók lendület minden eszközével
érzékelteti a legfeszültebb napok csehszlová-
kiai atmoszféráját.

A szudetanémetek 14 pontja

Feltűnést keltett viszont az a szudeta-
német párt részéről közzétett nyilatkozat,
ami Kundt képviselő Carlovivariban tartott
kongresszusi beszédét tartalmazza. A beszéd
szövegét eddig titokban tartották s mostani
közlésének bizonyára taktikai a magyarázata.
Kundt képviselő, mint ismeretes, a Henlein-

párt parlamenti csoportjának elnöke és ezért
beszède rendkívüli fontossága.

A beszéd állásfoglalás és ellenjavaslat a
szudetanémetek részéről a Prágában kidolgo-
zás alatt álló kisebbségi statútummal szem-
ben. Kundt 14 pontban foglalja össze a
szudetanémetek igényeit és következtetéské-
ppen követeli, hogy

a kisebbségi statútumot az etnikai közös-
ségek kataszteri és etnikai határai alap-
ján készítsék el.

A szudeták etnikai csoportjainak saját
szellemvelésére és kulturális igazga-
tásra van szükségük fejlődésük biztosí-
tása érdekében.

Az állam szuverén ereje csupán a szu-
detanémet etnikai csoportnak a többi
népekkel és az államban élő többi etni-
kai csoporttal való teljes egyenlőségben
alapuló együttműködésében állhat.

A 14 pont a politikai jogok szempontjá-
ból kizárja mindennemű privilégizálását
a cseh népeknek.

Nem a polgárok többsége, hanem az et-
nikai csoportok azok, amelyek egyforma
jogu együttműködésükben meghatároz-
zák az állam politikáját és közigazgató-
sát.

A szudetanémet polgárok egyenkénti
jogegyenlőségének nincsen értéke csak
abban az esetben, ha az a szudetanémet
etnikai csoport jogi és politikai tevékeny-
ségének lehetőségére támaszkodik.

Kundt képviselő beszède a szudetanémet
csoportok, a német polgárok politikai
közösségét kívánja kiépíteni s a németek
jogegyenlőségét a német kisebbség jogi
személyiségének elismerésével követeli
biztosítani.

Valószínűleg ez az a platform, amely kö-
rül most a kormány és a szudetanémet párt
között a tárgyalások folynak.

nagy demokráciái a béke fenntartása érde-
kében tesznek. Nem lehet kétséges, hogy ez
a nyilatkozat alkalmas bizonyos kedélyek
lecsillapítására, amelyek önítas elvakultság-
gal hevülnek az utóbbi időben a háborúhoz
vezető erőszakosságokért.

Németország és Orosz- ország

Az utóbbi hetekben pár párizsi napilap
ismét annak a lehetőségével foglalkozott,
hogy Oroszország külpolitikai téren radi-
kális fordulatra készül s Franciaország és
a Népszövetséggel való együttműködés
feladásával megegyezik Németországgal.

Az elszigetelődés, amibe Látvinov legutóbb
Genfe került, Franciaország „gyenge”
magatartása a spanyol kérdésben, a ber-
lini, illetve a moszkvai követségek újabb
betöltése volnának ezek szerint a hírek
szerint a magyarázatai, amiért Orosz-
ország elfordulni készül a nyugati hatal-
maktól és amiért a rapalloi politika meg-
újításával kísérletezik. Már hónapokkal
előtt merültek fel hírek, ha nem is ép-
pen orosz helyről, amelyek azt a kételke-
dést próbálták feloldani, ami Franciaor-
szágban az orosz szövetség célszerűségét
illetőleg mutatkoztak. A csehszlovák kér-
dés miatt felmerült nehézségekkel kapso-
latban természetesen Franciaországban is
élenk diszkusszió indult meg a moszkvai
szövetség értékéről és veszélyességéről s
bár semmiből sem lehet következtetni ar-
ra, hogy a Daladier-kormány lemondana
a francia-orosz szövetségről, az oroszok-
nak mégis előnyösnek tűnhet ezekben a
kritikus napokban függetlenségük tieme-
lése.

Természetesen az orosz emigrációban is
akad egy csoport, a szociáldemokrata
menseviek, akik szerint Oroszország csu-
pán pillanatra vár, amikor Németországgal
megegyezhet. Ezek szerint az Orosz-
ország szövetségi hítségében való kétke-
dés s az elszigetelődés aggodalma a fran-
cia sajtóban merült fel és Moszkva pro-
pagandistái számára, akik a francia kor-
mánynak az Oroszországgal való katonai
egyezmény megkötését szerették volna su-
galmazni, ez csak jól jött. Az emigrációban
élő orosz politikuskok többsége eddig vissza-
utasította a menseviek felfogását, főleg
Boris Nyikolajevszkiét (Nyikolajevszki
Azevról, a híres cári kémről írt könyve-
ivel vált ismeretessé), aki a leginkább van
meggyőződve Oroszország „német orien-
tálódásáról”. Ezek előtt nagyon is kör-
móntfontnak tünik, hogy Oroszország
most olyan tervekkel foglalkozna, ami-
nőkkel Dinovjevet és Kamenjevot, Pjata-
kovot és Tuchacevszkit vád alá helyezte.

Most azonban Nyikolajevszki egy olyan
férfiu részéről nyert alátámasztást, aki-
nek a legmagasabb orosz körök véle-
ményébe való beavatottsága kétségtelen. Kri-
viczki-Walter tábornok ez, aki félfévvél
ezelőtt egy hivatalos külföldi utja alkai-
mával nyilvánosan megtagadta Oroszor-
szágot és átlépett az emigrációba. Amit
a Szocialiszticeszki Vjesztnyik hasábjain
Oroszország külpolitikai szándékairól el-
mond, kétségtelenül meglepő.

Kriviczki megállapítja, hogy a mai
orosz rendszer már a multban hangsúlyoz-
ta a Németországgal való barátsági kap-
csolat szükségességét. A nemzeti socia-
lizmus győzelme ezt a felfogást csak me-
gerősítette. A Németországgal való me-
gegyezést ma ezután inkább szükségesnek
tartják, mert ugy a szocializmus, mint a
demokrácia nyugateurópai erejét nagyon
pesszimiztikusan itélik meg. A Harma-
dik Birodalom oroszellenes propagandájs
egyáltalán nem osztotta el ezt a hajlan-
dóságot, mert abban olyan manővert lát-
tak, ami Németország tulajdonképpen
célját — Franciaország letörését — lep-
lette. S ezért Moszkva ellenmanőverrel
válaszolt, hogy Németországot minél

gyorsabban és biztosabban az Oroszországgal való megegyezésre, a Népszövetségbe való belépésre és a Franciaországhoz való közeledésre késztessek. Kriviczki tábornok „a Népszövetséggel való szerelmeskedésről” beszél, mely csak kifelé hat úgy, mintha Oroszország szakitott volna a rapalloi német barátságával. A valóságban Oroszország hű maradt — szerinte — a „német orientációhoz” s még „az orosz-francia paktum megkötése küszöbén” is szilárdan hangsúlyozta: „a németekkel viszont meg kell egyeznünk”. A Népszövetséget csupán arra akarta használni Oroszország, hogy helyzetét Németországgal szemben erősítse.

A legalkalmasabb eszköznek a megegyezésre az orosz-német gazdasági kapcsolatok kiépítése látszott. Az oroszok 1933-ban a kereskedelmi szerződés meghosszabbítását politikájuk győzelmének tekintették. Az ügynököket, akiket Moszkva Berlinbe küldött, olyan utasításokkal látták el, hogy semmiféle ígéretkötést se riadjanak vissza és mindent tegyenek meg Németország vezető köreiben meggyőzésére céljából és annak az elhitetésére, hogy Oroszország kész a kiegyezésért megfelelő árat biztosítani. Amidőn 1935 őszén közvetlenül Leval moszkvai látogatása után Németország újabb híteleket nyújtott Oroszországnak, Sztalin meglehetősen nyilatkozott: „Hogy indítva Hitler háborút ellenünk, ha ilyen hitelt biztosít... Nem, háborúról szó sem lehet.” Hogy Németország megmaradt a hitelek mellett anélkül, hogy politikai lépéseket is tett volna, egyáltalán nem riasztotta vissza Oroszországot. 1936-ban a berlini orosz kereskedelmi képviselő vezetője a végleges megegyezés előkészítésére kapott megbízást s mindazoknak a személyeknek, kiket a segítségére bocsátottak, állítólag maga Sztalin mondotta személyesen: „Németországgal a legrövidebb idő alatt megegyezünk”. Az a szenzációs nyilatkozat, amit az akkoriban kinevezett új orosz követ, *Vuronyjev* Berchtsgadenben Hitler előtt tett, egyáltalán nem volt meglepetés az orosz politika titkaiba beavatottak előtt. A két államfő — foglalja össze megmondóit Kriviczki tábornok — nagy tétben játszik és még egyáltalán nem álláspótható meg, hogy melyik kerül hátrányba.

Ellenére a tekintélynek, amivel Kriviczki tábornok rendelkezik, az egész kombináció meglehetősen különös. A tábornok cikkében ki lehet mutatni számos pontatlanságot, másrészt úgy tűnik, kevésbé rendelkezik annak a művészetnek a megértésére, amivel Moszkva a külföldi hatalmak közti diplomatiázáshoz ért. De, mert aktuális kérdésről van szó, ezért ebben a pillanatban nem is annyira az a kérdés, hogy mit akar Oroszország, hanem Kriviczki szerint ennyire bizonyos a szándéka, hanem az, vajjon Németország beleegye-e. Egy Németország és Oroszország közti szövetség a német nép számára nemcsak politikai, hanem lelki átforgató is követelne, amire nem lehet, hogy a mai Németország vállalkozni merne. Ha igaz az, hogy a mai oroszok, mint a materialista világnézet hívei feltételezik, hogy Németország gazdasági engedményekkel áthangolható s ha a német birodalmi kancellár maga csodálattal is beszélt egyszer Ukrajna és az Ural természeti kincseiről, s ha Rosenberg felfogása szerint Oroszországnak kell Németország gyarmati szükségleteit kielégítenie, úgy mégsem becsülendő le ez a messiánisztikus eszme, ami a német nemzeti szocializmusban él és a mai orosz rendszer megsemmisítésében csúcsosodik. Teljesen valószínűtlen, hogy a német nemzeti szocializmus anyagi előnyökért erről a „feladattól” valaha is lemond. Legfeljebb azt tételezhetjük fel, hogy Oroszországnak gazdasági engedmények ellenében haladékos nyújt, hogy egy Franciaországgal való háború esetére az orosz semlegességet biztosítsa magának. Olyan okosak azonban Moszkvában is vannak, hogy ne

kössenek Németországgal olyan megegyezést, hogy Németország először Franciaországgal, azután pedig velük számoljon le. Már ezért sem szabad Berlinben az orosz tárgyaló feleknek tétlenkedniük. Közben úgy látszik, Németország egyáltalán nem adta fel a reményt, hogy szakadatlan fenyegetései révén sikerüljön egy Franciaországban, mint Csehszlovákiában a több-kevesebb mértékben meglévő oroszellenes hangulatot ugyanígyra megerősíteni, hogy az európai demokrácia kap-

csolata Oroszországgal megszakad és Oroszország elszigetelődik, minden német részről nyújtott biztosíték nélkül. Ezért az európai-orosz vonatkozások behatárolása mellett szól, hogy egy német-orosz megegyezés Németország magatartásán, minden körülmények között megtilosul. Ugyanakkor Oroszország számára az egész olyan rizikó jelent, ami mellett alig hihető, hogy kockára tenné, ellenére minden esalódságnak, a nyugati hatalmakhoz fűződő kapcsolatát.

A cluji országőr-hét programja

Cluj, május 31. A központi utasítások alapján elkészült a cluji országőr-hét programja, amely június 1-én kezdődik és június 8-án végződik. A cluji légő parancnok, Ionel Precup professzor betegségére való tekintettel a nagyszabású ifjúsági manifesztáció előkészítésének és irányításának feladata Mirocea Priscuru, a Gheorghe Barițiu liceum igazgatójára és a cluji kohorsz parancnokára hárul, akiknek Vasile Josif tanár, a légő titkára segítkezik.

A nagy megnyilatkozásban résztvesz egy Precup tanár vezetésével álló légő, mint a Nemes kisasszonynak a Regina Maria liceum aligazgatójának vezetésével álló leány-légő. A technikai program elkészült már és végrehajtása Teofil Baur, az egyetem pedagógiai tanfolyama megbízottjának, Andrei Chirban liceumi tanárának és Zelma Precup liceumi tanárának és a kohorsz parancnokjának felügyelete alatt történik.

A nagy érdeklődésre való tekintettel, amellyel a lakosság várja az országőr-hét lefolyását, az alábbiakban röviden összefoglalva közöljük a nagyszabású manifesztáció programját, amelyet központi utasítások alapján és a helyi viszonyok figyelembevételével állítottak össze:

Június 1: Reggel 8 órakor az országőr fiúk és lányok oszlopainak gyülekezése a II. Károly király sporttérén. Résztvesznek az összes középiskolák és az elemi iskolák egyik-egy osztága. Félkilenc órakor a zászló felvonásának ünnepélyes szertartása. Negyedtíz órakor az összes csapatok elindulnak a városi park felé, a „Partam in suflet bărbătesc” című dalt énekelve. Ezután Cross-staféta következik, az oszlopok válogatott csapatainak részvételével. Félkilencórától féligig különböző vízjátékokat fognak bemutatni az országőr-csapatok. A Barițiu-liceum zenekara az országőr-indulókat fogja játszani. Délután minden orszop székházában virágkoszorúkat fognak, amelyeket másnap a hősök sírjaira fognak elhelyezni.

Június 2: Az oszlopok székházáikban gyülekeznek, a hősök napjának megünneplésére, felvonják a lobogót, majd zárt sorokban a hősök temetőjébe indulnak. Délután az országos program végrehajtására kerül a sor.

Június 3: Reggel hét órakor zászlófelvonás a városi park sporttelepén, az összes országőr-egységek, elemi és középiskolák jelenlétében, majd elismélik a június 8-iki programot. Délután 4 óratól 7 óráig a Regele Carol sportpályán és a városi sporttelepen a sportjátékok selejtező próbamerkőzéseik lesznek. A versenybizottság elnöke dr. Iuliu Hajeganu professzor lesz.

Június 4: A sportversenyek folytatása, a nemzeti lobogó reggel hét órakor történő felvonása után. Az elemi iskolák lefolytatják sportprogramjukat székházáikban, vagy a sporttelepen.

Június 5: Reggel félkilenc órakor a nemzeti lobogó felvonása a szülők jelenlétében ugyanazon a helyen és ugyanabban a rendben, ahogyan június elsején történt. Következnek a befejező sportversenyek és a díjak kiosztása. Délután minden oszlop a számára ki-

Körmendi F.: A tévedés. A világdíjas író új regénye a „Budapesti Kaland”, a „Baldog Emberöltő”, a „Tálalkozás” és a „Bűnösök” után. — Körmendi: Tévedés, Ath. kiadás 333 lap, pompás kiállítás, vászonkötés 178 lei. Új Ath. regények: Szinyai: Tánc, 356 lap, kötve 178 lei, Bontempelli: Halálos élet kve 119 lei, stb. Lepagenál Cluj. Postán utánvétel. Kérjen teljes jegyzéket.

jelölt programot bonyolítja le.
Június 6: A június 3-iki program alapján a június 8-iki gyakorlatok ismétlése.
Június 7: Az első és második számú huletimben vázolt munkálatok végrehajtása, esetleg a következő nap általános programjának ismétlése mellett.
Június 8: Félkilencór az egységek végrehajtják a programot; a defilálást a városi

Százezer dolláros hagyaték a német-országi menekülteknek

Newyork, május 31. 1935. december 17-én halt meg Newyorkban Jakob Fox, az Electric Company elnöke. Fox súlyos vakbélgyulladásban betegedett meg és mielőtt műtétnek vetették volna alá, új végrendeletet írt meg, amelyben a németországi zsidó menekülteknek is megemlíkezik. A végrendelet eme részének végrehajtásaként a napokban

Cimfestőt, szobafestőt, mázolókat csak itt.

Str. I. Str. Me. Telefon 35-70.

sporttelepen rendezik meg, majd a jelenlétek következnek. Félkilenc órakor: vallási istentisztelet, királyhymusz, M. Antyánk, bibliai szöveg, Imnul Nostru a parancsnok beszéde, Öfelsége életése. Az énekek különböző számai, majd a lobogó felvonása. A defilálásban a Saimi szervezetek és a sportegyesületek is résztvesznek. Ezután az elemi iskolai növendékek, a középiskolák országőr-fiúk és lányok gyakorlatokra kerül a sor. Passzív és aktív védelmi gyakorlatok. Defilálás. Délután este az országos program lebonyolítására kerül a sor.

A cluji országőr-légő parancnoksága.

A cionista exekutívé és Abdullah emir emlékiratai a felosztási bizottság előtt

„Életképes zsidó állam az egyetlen megoldás” — mondotta Cazalet angol képviselő

Jeruzsálem, május 31. A Jewish Agency exekutívéje emlékiratot nyújtott át a felosztási bizottságnak, amelyben vázolja a zsidóság helyzetét Palesztinában. A felosztási bizottság második zártilésén Sir Harry Truett főügyész a palesztinai igazságszolgáltatás főnökét hallgatta ki. A kihallgatás egész délelőtt tartott. Mint ismeretes, a bizottság kihallgatáson fogadta a cionista exekutívé vezetőit, köztük dr. Weizmann Chaimot, a Jewish Agency elnökét is. Az első kihallgatás másfél óráig tartott, majd 28-án folytatódott.

A Daily Telegraph jelentése szerint Abdullah emir, Transzjordánia uralkodója, emlékiratot nyújtott át a felosztási bizottságnak, amelyben tagadja, hogy a maga részéről hozzájárulását adta volna a felosztási tervhez és kifejté emlékiratában régi tervét, mely szerint Palesztina és Transzjordánia arab fenntartás alatt egyesítendő közös állami keretben, amelyben a zsidókat az általuk lakott területeken autonóm jogokat élveznek és arányos képviselést kapnak a parlamentben. A kormányban is zsidó és arab tagjai vannak. A zsidók által vezetett területeken a viszonyoknak megfelelő zsidó bevándorlást engedélyeznének. A terv keresztívítelésnek időtartamát tíz évben jelöli meg Abdullah. Ezen idő alatt érvényben marad a mandátum, hogy a mandátárius hatalom figyelemmel kíséresse az együttes arab-zsidó rezsim hatását és eredményeit.

Victor Cazalet százados, az angol alsóház neves tagja, aki nemrég tért vissza palesztinai utjáról, előadást tartott Londonban az Anglo Palestina Klub ülésén Palesztina politikai helyzetéről. Hangsúlyozta, hogy a mai politikai válságnak egyetlen lehetséges megoldása olyan zsidó államnak a létesítése, amely feltétlenül életképes és megfelelő ha-

nyújtották át a család megbízottai a Joint és a német menekültügyi bizottságnak azt az összeget, amelyet Fox erre a célra hagyott. Százezer dollárról szóló csekket nyújtottak át a két intézménynek és ezt az összeget azoknak a menekülteknek a segélyezésére fogják fordítani, akik Amerikába jönnek.

tárolással rendelkeztek. Eután az angol kormány és a Népszövetség — mondotta Cazalet — több-kevesebb a Palesztinai javaslatok mellett foglalt állást, nem lehet arra számítani, hogy a mandátárius rezsim érvényben maradjon. A 450 ezer főnyi palesztinai zsidóság a maga saját kulturájával föltétlenül alkalmas arra, hogy államot alakosson és vezessen. A zsidó és az arab állam nyugodtan fog egymás mellett fejlődni és az arab állam idővel kézni fogja a zsidókat, hogy Transzjordániában is telepítsenek. A palesztinai zsidókat bátor emberek. Akik specifikus zsidó kultúrában nőtték fel, menjenek Palesztinába és látni fogják, mily magas nyívt érhetnek el a zsidók, ha fejlődési lehetőséget biztosítanak számukra.

Jeruzsálem, május 31. Az ország északi részében újra súlyos terrorcselekmények történtek. Mint röviden megírtuk, a terroristák ismét megtámadták Chanitát. A támadás három óra hosszat tartott. Ezúttal Munczi zsidó segédrendőr súlyosan megsebesült. Beszélgettek a Hadassza kórházba, ahol nem sokára kiszendet. Abraham Katz, egy másik segédrendőr ugyanakkor megsebesült, de Chanitában maradt. A támadóknak nagyobb veszteségeik voltak, halottakat azonban elhurokoltak. Beth Hakerem közelében két arab merénylő megölte Jakob Ichald zsidó kasszínóvácsót. Tibériában is feszült a helyzet. A piacotéren felrobolt egy bomba és megsebesített négy arabot. Egy rendőrtiszt, aki észrevett egy arabot, amint a robbanás színhelyéről elszalad, üldözőbe vette az arabot, de a közeli kávéházban ülő arabok kövel dobálták meg a rendőrtisztet. A mob ezután a zsidó üzleteket és házakat vette ostrom alá. Négy zsidót megsebesítettek. Több letartóztatás történt. A leartóztatottak között van néhány revizionista is.

6. szakasz. Az ügyminisztérium A döntés fel foglalkoztat, valamint az ügykezelőknek. A 7. szakasz. A törvény illetékes törvénykezési ügyek felhajtásához. Az átdolgozott várandó fel-

Az áll vette

Hogya

Eucuresi, május 31. mai számában törvényre az állam kezelt volt politikai vényrendelet logikus március 31-től kelt az új alkotmány erők felosztásáról a rendeletet rövid indítványt arra, hogy múltidő politikai kénsége nem felel alkotmányos berend február 24-ikén az. Másrészt a pártok megindult belső rancsoló szüksege nyugtatni az anardlyen felzavart kedé agtációk az utóbbi szélyeztettek. A felkai tevékenység fe dig is, amíg a viszóvny hozatalát, am szabályokat és felté politikai pártok me hetnek.

Az alábbi törvény a szobaforgó javazék. A javak adm ügyi minisztérium

A törvényrendelet következőképpen ha I. szakasz. Az i adminisztrációja alá cius 31-iki törvény politikai egyesület javai.

2. szakasz. Polit tek és pártok javak is, amelyeket va a politikai párt, va és általában minda nyilvánvaló módon a vagy ezeknek voltak

3. szakasz. Az i adminisztrációja alá saságoknak, vagy fe lajdónát képező szövetkezetek és álta melyek bármely má céljait szolgálták s kenységét az 1938. kezett felosztás el

4. szakasz. A g portok, vagy párt vagy tanulmányi javainak 1938. má kezett elidegenítése

5. szakasz. A fel zetek, csoportok, v kezelői, valamint a szakaszában megv vagy alakultak r vagy bármely más dői kötelesek e tör tott 30 napon belül az igazságügyi min zat fel fogja sorolni csoport, vagy párt nyek sorrendjét, v két. A nyilatkozath mellékelendő, az inge től, valamint a rés nek megszerzését nyek és részesedése tételről, számítva nem zálogosíthatók személyi birtokában. Közvetételének időp

Az 1938. március genitések csak abba gyembe, ha az el igezőiava van.

6. szakasz. Az ügyminisztérium A döntés fel foglalkoztat, valamint az ügykezelőknek. A 7. szakasz. A törvény illetékes törvénykezési ügyek felhajtásához. Az átdolgozott várandó fel-

Mint régen, úgy most is

a sékel a zsidó szabadság szimbóluma, váltásatok meg a sékelt!

Az állam saját ügykezelésébe vette át a politikai pártok egész vagyonát

Hogyan történik az átvett vagyontárgyak ügykezelése

Bucuresti, május 31. A hivatalos közlöny mai számán törvényrendelet jelent meg, amely az állam kezelésébe veszi át az összes volt politikai pártok vagyonát. A törvényrendelet logikusan következik az 1938. március 31-től kelteztett törvényből, amely az új alkotmány értelmében a politikai pártok feloszlásáról intézkedett. A törvényrendelet rövid indoklás vezet be, amely rámutat arra, hogy az 1938. március 31-ig működő politikai pártok szervezete és tevékenysége nem felel meg többé az állam új alkotmányos berendezésének, amelyet 1938. február 24-ikén az egész ország elfogadott. Másrészt a pártok feloszlása a súlyosan megrendült belső rend helyreállításának parancsoló szükségessége volt. Meg kellett nyugtatni az anarchikus agitációk által mélyen felzavart kedélyeket, miután ezek az agitációk az utóbbi időben az állam létét veszélyeztették. A feloszlás bármilyen politikai tevékenység felfüggesztését célozta addig is, amíg a viszonyok megengedik oly törvény hozatalát, amely megállapítja majd a szabályokat és feltételeket, amelyek között a politikai pártok megalakulhatnak és működhetnek.

Az alábbi törvény azért szükséges, hogy a szóbanforgó javakat biztonságba helyezze. A javak adminisztrációját az igazságügyi minisztérium hatáskörébe utalják.

A rendelet törvény szövege

A törvényrendelet szó szerinti szövege a következőképpen hangzik:

1. szakasz. Az igazságügyi minisztérium adminisztrációja alá kerülnek az 1938. március 31-iki törvényrendelet által feloszlott politikai egyesületek, csoportok és pártok javai.

2. szakasz. Politikai csoportok, szervezetek és pártok javainak tekintetnek azon javak is, amelyeket valamely személy birtokolt a politikai párt, vagy csoport megbízásából és általában mindazok a javak, amelyek nyilvánvaló módon a párt céljait szolgálták, vagy ezeknek voltak szentelve.

3. szakasz. Az igazságügyi minisztérium adminisztrációja alá kerülnek a polgári társaságoknak, vagy feloszlott pártoknak tulajdonát képező ingatlanok, a „párt-ház”, szövetkezetek és általában mindazok a javak, melyek bármely más elnevezés alatt a párt céljait szolgálták s támogatták annak tevékenységét az 1938. március 31-iken bekezdett feloszlás előtt.

4. szakasz. A politikai szervezetek, csoportok, vagy pártok, polgári társaságok, vagy tanulmányi körök tulajdonát képező javainak 1938. március 31-ike után következett elidegenítése jogilag semmis.

5. szakasz. A feloszlott politikai szervezetek, csoportok, vagy pártok vagyonának kezelője, valamint a jelen törvény 2. és 3. szakaszában megjelölt polgári társaságok, vagy alakulatok részvényeinek birtokosa, vagy bármely más formában való részesedő kötelesek e törvény közzétételétől számított 30 napon belül nyilatkozatot benyújtani az igazságügyi minisztériumhoz. A nyilatkozat fel fogja sorolni a feloszlott szervezet, csoport, vagy párt összes javait, a részvények sorrendjét, vagy a részesedés mértékét. A nyilatkozathoz hitelesített másolat mellékelendő, az ingatlan tulajdonjogi címéről, valamint a részvények, vagy részesedések megszerzését igazoló okiratról. Részvények és részesedések a jelen törvény közzétételétől számítva nem idegeníthetők el és nem zálogosíthatók el többé, hanem azon személy birtokában maradnak, aki e törvény közzétételének időpontjában birtokolta azokat.

Az 1938. március 31-ike után történt elidegenítések csak abban az esetben vehetők figyelembe, ha az elidegenítés pontos ideje igazolva van.

A vagyonkezelés módja

6. szakasz. Az ügykezelés átvételéről igazságügyi minisztériumi határozat intézkedik. A döntés fel fogja sorolni a javakat és jogokat, amelyekre az ügykezelés kiterjed, valamint az ügykezelők nevét.

7. szakasz. A döntés közzétételével a javak helyén illetékes törvényszék ügyészévével, amely a javakat átadja a kinevezett vagyonkezelőknek. A közigazgatási hatóságok az ügyesség kérésére támogatásukat fogják adni a hozott határozat végrehajtásához. Az átadásról és átvételről jegyzőkönyv veendő föl.

8. szakasz. A vagyonkezelő az összes ügykezelést intézkedéseket megteheti, jogában álli lakbéréket és más jövedelmeket inkasszálni. A 3. szakasz esetében az ügykezelőnek azon jogai vannak, amelyek a törvény, vagy az alapszabályok értelmében az illető jogi személy vezető szerveit megillették.

9. szakasz. Az ügykezelő nem változtathatja meg a javak rendeltetését. Felmondhatja azonban az ingatlanok lakbérleti szerződését, értesítve a tulajdonost két hónappal a lakbér fizetésének esedékessége előtt, ha a felmondási idő nem rövidebb.

10. szakasz. Az ügykezelők elszámolással tartoznak a bevételeiről és kiadásokról. Az elszámolásokat minden hat hónapon benyújtják az ügyésznek. Az ügykezelés hozadékát az inkasszó után azonnal letétbe kell helyezni a letéti pénztárnál.

A felszámolás

11. szakasz. A javaknak az ügykezelés alól való kivonása, vagy likvidálása, nem engedélyezhető, csak azon törvény megszerkesztése és érvénybe lépése után, amely megállapítja a szabályokat és feltételeket, amelyek mellett a politikai pártok megalakulhatnak és működhetnek és csak abban az esetben, ha az ezt kérő személyek hiteles bizonyítékokkal igazolják, hogy felhatalmazott megbízottai a feloszlott politikai csoportok, szervezetek, vagy pártok volt megyei abszolut többségének.

Ha az ügykezelés alól való kivonásra, vagy likvidálásra vonatkozó kérések nem felelnek meg a fenti feltételeknek, úgy a felszámolást az igazságügyi minisztérium hivatalból rendeli el. A felszámolásból eredő összegeket a feloszlott politikai pártok volt tagjai, vagy megbízottai között osztják szét azon tőkéhez mértén, amelyet bizonyíthatóan befektettek a szóbanforgó vagyontárgyba.

Az 1938. április 15-éről kelteztett, az állami rend védelméről intézkedő törvény 18. szakaszának értelmében feloszlott politikai pártok, vagy csoportok javai a feloszlástól számított három hónapon belül felszámolandók.

Az ODOL-tól kapja báját, Szép fogait, tiszta száját.

A száj- és fogápolás szó nemesebb értelmében vett szépségápolás. Ápolatlan szájjal és fogakkal kultúrember részére lehetetlenség széppé lenni. Az ODOL-al ápoltszaj kulturát jelent.

Úde leheletét tökéletesen biztosítja az ODOL.

Ítélet a vasuti óvadék-visszatérítési panamák perében

Bucuresti, május 31. Az Ilfovi törvényszék most hirdett ítéletet a visszafizetések ügyében, amelyeket vasuti szállítással és munkálattal kapcsolatosan letétbe helyezett biztosítékok kapcsán követtek el. Hivatalos okmányokat meghamisítva, vasuti főtisztviselők és magánosok másodszor is felvették a CFR-től ezeket az összegeket, jelentős károkat okozva.

A törvényszék Alex Baulescu volt CFR tisztviselőt öt évi fogházra, Weisz Endre vasuti mérnököt négy évi, Róth Mihály odorheui lakost négy évi, Willer Sámuel bucu-

resti tisztviselőt három évi, Oszkár Stefan Schmidt mérnököt három évi, Amanala Kiewicz Mihály kereskedőt hét hónapi, Carol Izbesky szűcsöt egy évi, Márk Andort két évi, Finkelstein Marcellt hat hónapi, Ovidiu Tanasescu volt köztisztviselőt egy évi és Nicolae Diaconescu volt vasuti tisztviselőt négy évi fogházra ítélte. Stefan Balzac vasuti tisztviselőt, Nicolae Musat mérnököt és Timotei Eujescu ügyvédet felmentette a törvényszék, amely a vádlottakat egymillió lej kártérítésre ítélte.

2363 film egy év alatt

A világtérlelésben Amerika vezet, de nyomban utána Japán következik

London, május 31. Az a fellendülés, amely a filmgártást a múlt évben segítette, — világtérlelés. Nemcsak Európa országaiban, hanem még a távolkeleten is annyi film készült a múlt esztendőben, hogy ilyen mennyiségre még a némafilm korából sem emlékeznek a legöregebb statisztikusok.

A washingtoni statisztikai hivatal most bocsátotta közre a világ multévi filmtérleléséről beérkezett adatait, amelyek szerint 2363 egész előadást betöltő játékfilm készült 1937-ben a föld területén. Ez a szám a megfelelő statisztikai boncolgatás után nagyon érdekes dolgokról rántja le a leplet.

Legelsősorban arról beszél ez a kimutatás, hogy a fenti hatalmas számban az Amerikai Egyesült Államok csak 554 filmmel szerepelnek. Igaz, hogy ez a mennyiség számbelileg és az anyagi befektetés

viszonylatában az első helyet biztosítja az államoknak, de ha a távolkeleti országok termelését vizsgáljuk, rögtön megmutatkozik az a hatalmas gazdasági harc, amelyet Japánnal vív Észak-Amerika. A múlt évi termelésben ugyanis 500 filmmel szerepel a Felkelő Nap országa, amely ezzel is tanubizonyosságot szolgáltat arra, hogy a sárga veszedelméről szóló rémhírek egyáltalán nem tuloztak. Ha meggondoljuk, hogy a hihetetlen technikai arányokban fejlődő Egyesült Államoknak több, mint kétszer annyi lakosa van, mint Japánnak, Japán mégis majdnem annyi filmet gyárt, mint Amerika, az amerikai gyűlölet rögtön megfelelő értelmezést kap a sárga fajjal szemben.

A másik sárga birodalom, a kínai, már csak 52 filmmel szerepel a kimutatásban. Ausztrália pedig összesen csak hattal. Európában 760 film készült 1937-ben,

csak harminccal több, mint az előző évben. Európa néhány országában volt némi visszaesés is, ezt azonban tulontul pótolta a francia, csehszlovák és a magyar filmgártás fejlődése. Erdemes még megemlíteni, hogy Latin-Amerikában, amely pedig a föld egyik legnagyobb és lakottabb területe, csak 90 film készült a múlt esztendőben. Ebből is — északamerikai hatás következtében — Mexikó egymaga 52 filmet gyártott, Argentína harmincat, Brazília négyet, Peru kettőt és Kuba egyet.

Az általános fellendülés mindenütt a nemzeti filmgártás kifejlődésében leli magyarázatát, valamint abban, hogy a hangosfilm lényegileg és külsőseiben is sokkal kifejezőbb a némafilmmé, a tömegek számára sokkal könnyebben érthető, tehát népszerűbb is. A statisztikusok ebből az óriási számból arra is következtetni engednek, hogy a hangosfilm diadalutjának egyáltalán nincs még vége, tehát a filmgártók átmeneti pesszimizmusa teljesen indokolatlan.

Freud professzor Londonba költözött

Párizs, május 31. A párizsi lapok jelentik, hogy Sigmund Freud professzor, a pszichoanalízis világhírű megalkotója, fia, Martin és leánya Anna, valamint hat kedvenc tanítványa társaságában elutazott Bécsből és Londonban fog letelepedni.

Tánc (szerelem, élethajza). Szitnyai Zoltán új regénye: Tánc, 356 lap, nagy alakban, szép papíron, vászonba kötve 178 lei. Új Athenaeum regények még: Köröndi: A tévedés, kve 178 lei, Bontempelli: Halálos élet, kve 119 lei, Sinclair Lewis: Tékozló szülők kve 119 lei, stb., stb. Lepageán Cluj. Postán utánvétellel. Kérjen teljes jegyzéket.

Palesztinai visszhang Oradean

Oradea, május 31. (Az Új Kélet tud.) Husz esztendővel a zászlóbontás után még mindig tünődünk azon, vajjon behatolt-e a cionista gondolat a transilvaniai zsidóság tudatába. Nem hebraizációra, világi zsidó kultúrára, átrétegződésre meg chaluca szellemre gondolunk. Ehhez más adottságok kellenek. Itt csupán arról van szó: vajjon észrevette-e a transilvaniai zsidóság azt a történelmi fordulatot, amit népünk életében Palesztina ujjáépítése jelent, s anyagi erejéhez mérten igyekezik-e hozzájárulni ehhez a műhöz.

Az országgrész legnagyobb zsidó centrumáról, Oradeáról beszélve, meg kell állapítanunk, hogy kezdetül fogva a munka itt csak a felületeken mozgott. A felekezeti (más-más okok miatt) sok éven keresztül negatív álláspontot foglaltak el a Palesztinai ügyrel szemben. A cionizmusban csak politikai faktort láttak, s gyűlölködő pamfletok salakja rakódott le a fogalom köré. Ilyen körülmények között érthető, hogy az alapok delegátusa „cionista ügynök”, vagy „napidias próféta” volt, akit megvetettek és kigunyoltak. Komoly eredményeket nem is lehetett elérni. Oradea zsidósága gyufára, tagdíjakra a klubokban és futballra legalább hatvanszor annyit költött, mint amennyit Palesztinára áldozott.

Most aztán valahogy megváltozott a dolog. S éppen ez az, amit el akarunk mondani. De menjünk csak sorjában.

Az elmúlt csütörtökön cionista est volt a Fészek-klubban. Arról vitatkoztak, hogy Palesztina megoldja-e a zsidókérdést, vagy sem. Meg asszimilációról, meg demokráciáról. Az elnökséggel az élen felvont az egész cionista vezérkar. Pro és kontra érvek hangzottak el. Érdeklődtek.

A hivatalos program után szűk körben megbeszéltek a most lefolytatott Gallil-akció eredményét. S a bejelentés a szenzáció erejével hatott: az eredmény 385 százalékkal haladta túl az előirányzott összeget. Soha senki sem hitte volna, hogy a palesztinai ügy iránt ilyen érdeklődés nyilvánuljon meg Oradean.

Az akció dr. Clara Dachner bonyolította le. Ez a kivételes intelligenciája asszony nem követelődik, nem dobálódik elkoptatott frázisokkal, hanem igen egyszerűen beszél. De amikor pénzt kér Palesztinára, van benne valami, ami megfogja az embert. Egyszerre beszél az ember agyához és szívéhez. Nem lehet — nem adni. Nem lehet kibujni. Az ember restelli saját maga előtt, hogy ki akar bujni. Büntudata van.

Most már befejeződött az akció. Csak a részleteket beszéljük meg. Ez is adott, az is adott. Micsoda nevek! Te jó Isten! Ha két-három évvel ezelőtt valaki ezt mondta volna. De lássuk hát az akció után, szűk körben, cionisták között miket mond dr. Dachner. Azt mondja:

— Gallilról beszélünk. Háromszázezer zsidóról, akik ezen a területen fogunk letelepíteni. A terület fontosságáról beszélünk s mérlegeljük azt stratégiai szempontokból is. Én azonban egyebet is látok: látom az eljövendő zsidó törzset, amely Gallilban fog kinőni és amely idővel gerince lesz az egész Jisruvnak. Habár senki sem tudja, miért, mégis csak Gallilban nő egy ilyen zsidó típus. Gallilnak títka van, ez a títok foglalkoztatta a talmdoboléseket és a midrásköltőket, Flaviuszt, Renant, Maput, Frischmant és Josef Chiam Brennt. Mindannyian Gallil títokát igyekeztek megfejteni. Azt mondják: azért van ez, mert Gallil földrajzi adottságainál fogva is egy önálló, egységes tartomány. S a leggazdagabb, a legszebb tartomány. A biblia azt mondja, hogy az emberek látták, miszerint „édes ott a pihenés és jószágos a föld.” Ezért nyugodtak Gallil lakói. Mert a hókucsmás hegyekről hús szellő fujdogál, mert a sziklák közül hirtelen források fakadnak. De azért — mondják mások, — az nyugodtságuk nem jelent eltoppulást, s néha vihar támad bennük. Bárhogyan is álljon a dolog, tény, hogy a Gallil embere mindig különös szerepet töltött be a történelem során a népek mindig az volt az érzése, hogy ott van a zsidó erők nagy rezervoárja. Aztán így folytatja:

— Azt hinné az ember, hogy ezek csendes, nyugodt parasztok, akik (mint Feuchtwanger rajzolta meg őket valahol) erősen zárkóztak, mélyen a földjük fölé hajolnak és teleszájjal s kitérgetett orrcimpákkal szívják magukba a föld illatát.

Az ember azt hinné, hogy nehézkes földmunkások, kemény dialektussal és szögletes mozdulatokkal, akik keveset törődnek azzal, ami Jeruzsálemben történik és megvételssel néznek az örökké ideges Júdeára. De a haj idején felébrednek Gallil lakói, aktívak lesznek és megmenekítik a helyzetet: a népet, az

ideát, a zsidó dráma mélyebb értelmét. Talán nem is egyéb Gallil, mint egy rejtett figura Palesztina színpadja mögött, akit a zsidó sors dramaturgia csak a harmadik felvonás utolsó jelenetében, a döntő pillanatban vezet a színpadra.

Dr. Clara Dachner nyugodtan beszél. Mint ha magának beszélne. Percek alatt göngyöli fel a zsidó történelem fejezetét. Arról beszél, hogy a zsidó állam veszélyben van, Mirjám, a prófétán segítségére szorul és akkor lejönnek a hegyekből a Gallil-lakók. Dávid egyesíteni akarja a birodalmat, 150 ezer katonát küldenek. Chizkijának chalucoira van szüksége, hogy benépesítse Jeruzsálemet, Gallil küldi az uttorókat. Antiochus vezérrel mindenkit megremegtetnek, csak ők nem félnek. A chasmaneusok verekednek, ők kergetik Akkóig az ellenséget. Ott vannak az első rajvonásban. Csendes, hallgatag emberek. Hűségeseik. Nem bírják elfelejteni a Chasmaneus-házat. Nem szívelik az idegen Herodoszt. Ellenállnak, tönkreteszik csapatait, s nihelyt megjelenik az utolsó Chasmaneus-házból való király, melléállanak és kiüzdenek az igazságos ügyért. Jeruzsálemben torzalkodások vannak, luksusz-városok és színházak épültek a tengerparton. Csak Gallil

marad érintetlen. Ott viselik a felelősséget a zsidó misszióért. S amikor Róma elnyelésével fenyegeti az országot, ők — 200 falu Gallilban! — hadat üzennek a római oroszlánoknak. S hogyan vesztették el a hábot! Soha, a történelem során egyetlen egyszer sem volt meg egy ilyen ragyogó győzelem, a kiddus-hásárnok ilyen nagyszerű demosztrációja, mint az, amit a caddik-hősök Vespasian pogány gyilkosával szemben arattak. Talán Gallil az oka, hogy elvesztettük a zsidó államot, viszont, ha ez így van, — az az erő, amellyel átvészeltük a pusztulást, szintén Gallil ökösege.

Ahogy Dachner dr. beszél, kezdjük megérteni, miért sikerült neki csendben, erkölcsi nyomás, kapacitálás, meg hasonlók nélkül olyan eredményeket elérni. Miért bírta meggyőzni Oradea zsidóságát arról, hogy meg kell szerezniük Gallilt, meg kell szerezniük minden áron.

Lehet, hogy az idő hozta ezt magával. Az idő, amely megváltozott. Talán a Palesztinamű, amely ma az államalakulás fázisába jutott. Lokális szempontok is vannak: aktív vezetőség áll a szervezet élén, s szerencsés választás volt a delegátus személye. Nehéz volna a dolgot eldönteni. Tény, hogy a cionista világszervezet hívatott vezetői kezdik már megismerni a transilvaniai zsidóság nyelvét.

S husz esztendővel a zászlóbontás után Oradean is kezdjük már egymást megérteni... (sch.)

KÜZGAZDASÁG

Újabb adóügyi döntések és rendeletek

Postautalványok és csekknyugták. A bélyegtörvény módosítása folytán a kereskedelmi vállalatokra nézve előirt nyugtadási kötelezettséget az adóügyi ellenőrző közegek úgy értelmezték, hogy ezek a nyugták akkor is kiállítandók, ha a fizetés a csekkpénztár, a posta, vagy államas utján történt. Az Ugir most arról értesítette tagvállalatait, hogy a pénzügyminisztérium utasította az ellenőrző szervezeteket, hogy a csekk, illetve posta útján történő fizetéseket bélyegzett nyugtázásoknak tekintsék, mely esetekben a vállalatoknak külön nyugtát kiadniuk nem szükséges.

Kozmetikai cikkek és illatszerek repülőbélyege. Az Ugir legutóbb intervenciált a nemzeti repülőalapról és kérte az alap igazgatóságát, hogy adjon ki magyarázó rendeletet ellenőrző szerveinek a kozmetikai és illatszercikkek repülőbélyegilletékére vonatkozólag. Az intervenció következtében a repülőpénztár 8228. számú rendeletében a következő magyarázatot adta: A Repülőpénztár bizottságának 1938. április 19-én megtartott ülésén kimondották, hogy a kozmetikai és illatszercikkek repülőbélyegét azon érték után kell kiszámítani, amelyért az árut a termelő eladja.

A külföldi követelések tőkekamatadója. Az 1938. április elsején életbe lépett adóreform szerint az április elseje után rea-

lizált mindennemű olyan jövedelem, melynek adóját visszatartás és közvetlen befizetés útján kell kiegyenlíteni, tekintet nélkül az esedékesség napjára, az új törvény rendelkezéseinek van alávetve. A fenti rendelkezés alapján a külföldi követelések tőkekamatadói is, amelyek 1936. március 3-tól 1938. augusztus 18-ig adómentességet élveztek, 1938. április elsejétől felelővel kell felszámítani. Ennek következtében az ilyen kamatok után az eddigi 8 százalék helyett már a magasabb adót kellene fizetni. Tekintettel azonban arra, hogy ezeknek az adóknak kivételét hivatalból 1938. augusztus 1. utánra hosszabbították meg, az Ugir szerint nem volna méltányos, ha az adót már az új kvóta szerint számítanák fel és ebben az értelemben tett előterjesztést a pénzügyminiszternek.

Felmentés a rongy forgalmi adóját. A pénzügyminisztérium körrendeletben értesítette a pénzügyigazgatóságokat, hogy a vigogne fonalak forgalmi adóját a kormány a nyers anyagul szolgáló textilrongyokra hárította át. A jövőben emélfogva minden kg. rongyra 4 lej forgalmi illeték és 70 bani repülőilleték szednek. Ezeketől az illetékektől függetlenül kell fizetni a rongy eredeti forgalmi adóját is. A forgalmi adót a gyárak röjíják le abban az időpontban, amikor az áru a gyárba érkezik.

GAZDASÁGI TANÁCSADÓ

„Alkalmazott előfizetés” jellegre. A törvényes szabadságidő folytatásának számításánál, a közbeeső ünnepnapok beszámításával. Ha azonban az alkalmazott szabadságideje például vasárnap, vagy más hivatalos szünnapkal kezdődik, vagy fejeződik be, ezek az ünnepnapok természetesen nem számítandók be a szabadságidőbe. — Ami a törvényes szabadságidőre járó kártérítés nagyságát illeti, — amennyiben az alkalmazott törvényes szabadságidejét nem kapta meg, — ebben a vonatkozásban a helyzet ma is tisztázatlan. A Semmitörvények elöztött úgy értelmezte a vonatkozó törvényszakaszt, hogy az alkalmazottat a szabadságidőre járó fizetésén kívül kártérítésként meg kell fizetnie a fizetésnek kétszerese illeti meg. A Semmitörvények egy másik tanácsa ezzel szemben az elmúlt év folyamán ellentétes döntést hozott, kimondva, hogy az alkalmazottnak a szabadságidőre járó fizetésen kívül kártérítésként csak a fizetés egyszeres összegére van joga. Amint azonban értesültünk, a timiso-

rai tábla ez utóbbi semmitörvényi határozat meghozatala után egy konkrét esetben kimondta, hogy a kártérítés összege a vonatkozó fizetés kétszerese. Egységes joggyakorlat tehát ebben a fontos kérdésben mindmáig nem alakult ki, aminek az a magyarázata, hogy a törvény idevonatkozó rendelkezése annyira homályos, hogy mindkét értelmezést lehetővé teszi.

L. L. kereskedőnek Seini, 1938. április elseje előtt a számlákra két ezrelék pénzügyi és két ezrelék aivatikai bélyegilleték volt le róvándó. Április elsejével a pénzügyi illetéket három ezrelékre emelték fel, a repülőbélyegilleték változatlan maradt. Külön fix bélyegilleték nincs. — Abban az esetben, ha közszállításról van szó, a számlán külön kell róni az 1.4 százalékos pénzügyi illetéket, két lejes fix és egy ezrelékes repülőbélyegilletéket. A két lejes fix repülőbélyegilleték alkalmazására tehát csak közszállításoknál kerülhet sor.

Háztulajdonosok adómérséklése. Az egyenesadóról szóló törvény 16. szakasza szerint az ingatlanok adóalapját szolgáló

Filléresvonat Satu-Mare és Baia-Mare-ra

Indulás június 3-án (péntek) reggel, visszatérés tetszés szerint

Satu-Mare tour retour	Lej 450
Baia-Mare tour retour	Lej 400

Feliratkozások:
Excursia Romaneasca: Str. Masaryk 7. Tel. 21-13. Calea Reg. Ferdinand 11/a. etaj. Tel. 20-13. Birou de voaj „Orient Express” Mezei. Primaria épület. Telefon 29-77.

összeget úgy számították ki eddig, hogy az évi jövedelemből leütötték 20 százalékot kezelési, biztosítási, fenntartási és törlesztési költségek címén. Az április elsejével kiadott rendelet törvény értelmében a husz százalékos leszállítási kvóta maximum 30 százalékra emelhető fel, hogyha a megkötött lakbörleti szerződésben a háztulajdonosok kötelezettséget vállalnak hű, villany és víz-szállításra, valamint egyéb terhekre. Ez az új szakasz alapján változtatja meg az ingatlanadókvótés eddigi módszerét és egyben megállapítja azt a sokat vitatott elvet, hogy az úgynevezett mellékdíjak nem szolgálhatnak adóztatási alapul. Az a kérdés azonban most, hogyan lehet érvényesíteni ezt a megállapítást? Az idézett törvényben benne van ugyanis egy szakasz, mely szerint a tavalyi adókat a nemzet védelmére kirótt 2 százalékos emeléssel együtt egyszerűen át kell vinni a folyó évre és ez ellen sem fellebezésnek, sem más jogkeresésnek helye nincsen. Noha az adóátvitel hivatalosan történt és ez ellen jogkeresésnek helye nincsen, a fent idézett törvény módosítás előnyeit érvényesíteni lehet azoknál, akiknél az adóalapot a fizetett házbér bruttó-összege után állapították meg. Tehát: az úgynevezett mellékdíjakkal együtt (vizdíj, kéményseprés, városi taxák). Amennyiben a mellékdíjak összege az időközben esetleg létrejött lakbörcecsökkenéssel együtt a kirótt adóalap egy-negyedét teszi ki, az adótörvény 13. szakasza alapján adócsökkentést kérhetnek az érdekeltek házaikra. Azok, akiknek a mellékdíjakat az adóalapba nem számították be, a fent idézett törvényszakasz kezeltelményeit már megkapták. Mifután a törvény módosítás az adóalapról való levonást nem állapítja meg határozott összegben, hanem a legfeljebb „30 százalékgig” kifejezést használja, ez magában foglalja azt a kötelezettséget, hogy az adóalap-mérséklésre beadott kérvényekben a mellékdíjak összegét pontosan fel kell tüntetni.

Árlejtések

Csendőrfelügyelőség, Bucuresti: Június 9-én árlejtés vászonárak, gyapju kötöttárak, posztó, pokróc, balancs és croupontalp beszerzésére.

Hadügyminisztérium, Bucuresti: Június 4. és 5-én árlejtés sátorvászak, hártászak és kenyérszakok készítéséhez szükséges lenvászak beszerzésére. Június 6. és 7-én árlejtés lenből készült hártászakok, kenyérszakok és sátorlapok beszerzésére.

Hadsereg konfekciós műhelye, Bucuresti: Június 7-én árlejtés 62.500 láb borjubőrka-kancs béléshöz, 4170 méter cipőbélésvászón és bakancskészítéshez szükséges egyéb árak beszerzésére.

CFR vezérigazgatósága, Bucuresti: Június 15-én árlejtés az autóbuszok személyzetének szükséges téli uniformis beszerzésére. Június 15-én árlejtés szőrmével bélelt köpenyek és köpenyek béléshöz szükséges bárány bőrbőr beszerzésére.

VI. hadtest parancsnoksága, Cluj: Június 7-én árlejtés a somerei kaszánya egészségügyi berendezésének elkészítésére. Előirányzat 1.371.000 lej.

CFR vezérigazgatósága, Bucuresti: Június 7-én árlejtés 11.125 köbméter zúzott kavics és 3300 tonna kockaköb beszerzésére.

SZERKESZTŐI ÜZENETEK

Alkalmazott jellegűek és L. L. Seini. Nr. kérdéseikre mai számunk „Gazdasági tanácsadó” rovatában válaszoltunk.

Sze

Vannak emberek, akiknek arra a „természet nem ismeri az egyenlőséget” szavai nagyra látnak képzelték. Nem akarok vitába állni a természet felett, csupán mutatni, hogy a természetesség forrására való észszerűen. Hiszen, mely kéméletlenül, mely kéremtelenül születés és halál köré halandó számára nagyobb s talán egye és a születés egyenlő kivételeket. Nem beszélünk annak felismerésénél féltételeket a családon belül érvényes is jelenti, hogy embereket „víványok”. A farkas társadalmának mind a féltételek között pusztul el; nincsenek vagy elefántok. A természetiséget is készű apocriusokat ismer.

Mindkét csak azért, hogy lássuk: azoknak, akik a természet akarnak eredményt a természet által szentesített viszonyokat, amelyek történelmi kategóriák természetet igazolják szemben állanak a természettel!

Van Conrad Ferdinándnak nagy népszerűsége. „A halottak kórusa” tők csontváza a költésére életre kelnek. Hogy engedelmeskedjen élet — az elhunatnak: hitbizomány.

Nincsen olyan művész, aki tag megatartásában, gondig érzelmeiben ne gyomrányok, a mult, hantok alatt nyugvó ifjú tehát uralkodnak elismernék ezt a tény. Mindegyik tudat, kezések rabjai vagy csak a tudomány művészi alkotás formájában olyan lendülettel, melyekről a nagy urak élet köve van rendű eszmélet bora keltező.

Az ember nem létezik s mert természet s általa véghezvitt tások lendülettel.

Legalább is a mult szonyitva. Az embernek: szívében, gonben, de sőt örömei vére és agya kísér. A haladás nem az a világ megváltozó változatok, hanem többet tudunk róla, meg a világot. A nek megfokozásában két értünk el, de a mutathatunk fel a területén.

Az, hogy ma mint volt, igaz; a társadalmiság belső berek adják meg — inkább áll a mult bővítése alatt.

Ha valaki a mai nül vizsgálja, nem találta, hogy sokk emberi társadalmisálmódott békés sz.

A halottak ur bosszúképpen azok túnk állandóan a fejlődés szakadéka Bizony: a mult tük le, lélekben u

Max Nordau a évelben nagy fekonvencionális házpérol. A nagy ostorozta azokat ságokat, amelyeké dig öt utánzó kis-úrva realitását

Széljegyzetek a kor margójára

Írta: Salamon László

Vannak emberek, akik előszóval hivatkoznak arra a „felfedezésükre”, hogy a természet nem ismeri az egyenlőséget s így az egyenlőségről szóló tanok — utópiák, vagy nagyralátó képzelgések.

Nem akarok vitába szállani egy vitatható álláspont felett, csupán arra akarok rámutatni, hogy a természetre, mint az egyenlőség forrására való hivatkozás, mennyire ésszerűtlen. Hiszen éppen a természet az, amely kiméltlenül és — tegyük hozzá — gyakran érdemtelenül egyenlősít, amikor a születés és halál körülményeit minden egyes halandó számára egyformáztatja. A legnagyobb s talán egyetlen egyenlőség: a halál és a születés egyenlősége, amely nem ismer kivételeket. Nem kell különösebben élesebb szem annak felismeréséhez, hogy az egyenlőtlen létfeltételek kizárólag az emberi társadalomban érvényesülnek, ami egyben azt is jelenti, hogy emberi és főleg társadalmi „víványok”. A farkasok, vagy az elefántok társadalmának minden egyes tagja egyenlő létfeltételek között él, harcol, szenved és pusztul el; mincsek kiváltságos farkasok, vagy elefántok. A természet tehát nem ismer osztályokat és kasztokat; a természet csak speciéseket ismer.

Mindezt csak azért szükséges megemlíteni, hogy lássuk: mennyire nincs igazuk azoknak, akik a természetre való hivatkozással akarnak eredményeket és a természeti erők által szentesítettnek nyilvánítani olyan vízyöntvényeket, amelyek társadalmi eredetűek, történelmi kategóriák s éppen ezért nem a természetet igazolják, hanem ellenkezőleg: szemben állnak az ősi, bonyolult természettel!

Van Conrad Ferdinand Meyernak, a klasszikusan nagy német költőnek egy verse: „A halottak köruza” című, amelyben a temetők csontvázaival a költő illetett kezének érintésére életre kelnek és felszólítják az élőket, hogy engedelmessékedjenek nekik, hiszen minden élet — az elhunyt ősök öröksége, mondhatnók: hitbizományja.

Nincsen olyan magát felvilágosodottnak valló ember, aki tagadhatná, hogy életében, magatartásában, gondolkodásában, főleg pedig érzelmeiben ne érvényesüljenek ősi hagyományok, a múlt, ismert és ismeretlen hantok alatt nyugvók utmutatásai. A temetők tehát uralkodnak felettünk anélkül, hogy elismernék ezt a tényt.

Mindannyian tudatos, vagy tudatlan emlékezések rabjai vagyunk s az emlékezés nemcsak a tudomány, az élettapasztalat és a művészi alkotás forrása, hanem egyben féke is olyan lendületes haladás lehetőségének, melyekről a nagy utópisták álmodoztak.

Az élet köve van a halálhoz, a magasabbrendű eszmélet hora — a gyermekkor emlékeihez.

Az ember nem lépheti át természetét határait s mert természete nehezen változik — az általa véghezvitt változások és változtatások lendületei is mindig mérsékeltek. Legalább is a múlthoz, a történelemhez, viszonyítva. Az ember nem teljesen ura magának: szívében, gondolataiban, szenvedélyeiben, de sőt örömeiben is az ősök, az elődök vére és agya kísért.

A haladás nem abban nyilvánul meg, hogy a világ megváltozott, vagy lényegesen megváltozott, hanem csak abban, hogy mind többet tudunk róla és mind többen ismerjük meg a világot. A természet külső vak erőinek megfékezésében tényleg nagy eredményeket értünk el, de annál kevesebb eredményt mutathatunk fel a saját megfékezésünk területén.

Az, hogy ma társadalmibb az ember, mint volt, igaz; viszont az is igaz, hogy a társadalmiság belső tartalmát az egyes emberek adják meg — s az egyes ember mindig inkább áll a múlt, mint a jelen és a jövő bűvölete alatt.

Ha valaki a mai élet arculatát elfogulatlanul vizsgálja, nem tagadhatja le azt a tapasztalatát, hogy sokkal inkább hasonlít az ősemberi társadalmak képéhez, mint a megáldott békés, szelíd jövődöbéhez. A halottak uralkodnak rajtunk s talán bosszúképpen azok iránt, akik élnek — életünk állandóan visszarántják a lendületes fejlődés szakadékaik széléről.

Bizony: a múltat csak technikailag győztük le, lélekben nem.

Max Nordau a múlt század kilencvenes éveiben nagy feltűnést keltő könyvet írt a konvencionális hazugságok társadalmi szerepéről. A nagy zsidó gondolkodó hevesen ostromozta azokat a bevett társadalmi hazugságokat, amelyekkel a polgárság és a mindig őt utánozó kispolgárság a maga életének durva realitásait elkendőz.

Nordau azonban nem látta meg — s abban a liberális korszakban, mely az igazságosság győzelmének hitével volt átitatva, nem is láthatta — a hazugságok történelmiformáló erejét és jelentőségét.

[Annál inkább láthatjuk ezt napjainkban, melyek közelálló, sőt kézzelfogható magyarázatot nyújtanak sok olyan távoli történelmi esemény megértéséhez, amelyeket a jőzőn észvilágánál értelmetlennek, megfoghatatlannak tartottunk eddig.]

Látjuk, hogy a legkézenfekvőbb hazugságok, a legtudománytalanabb hiedelmek mennyire behatolnak a valóságba, sőt meghódítják és átalakítják azt.

A fajelmélet hódító hadjárata, a legzavarosabb, minden észszerűséggel homlokegyenest ellenkező eszmék elterjedése bizonyítja, hogy a hazugság mennyire tudja helyettesíteni az igazságokat. Sőt egyenesen az igazság igényét tud fellépni.

A történelem és napjaink eseményei arra vallanak, hogy a tömegek szívesebben elhiszik a legvakmerőbb hazugságokat is, mindenesetre sokkal szívesebben, mint a súlyos és kényelmetlen igazságokat.

Ha nem így volna, úgy — annyi meddő erőfeszítés, annyi nagy gondolkodó figyelmeltetése, annyi vérpazarlás után — már régen az észszerűségnek, az igazságosságoknak kellene uralkodnia a földön.

Am az igazságot nemcsak követni nehéz, de felfogni is. Az igazság könyörtelen az illuziókkal szemben, nem dédelgeti a hüségét, ledönti a hamis hálványokat s éppen ezért népszerűtlen. Az észhez szól s néha még a konvencionális érzelmeiket sem kíméli. Már pedig a tömegnek, amelyik pedig elmaradottsága és kiszolgáltatottsága miatt a legjobban volna rászorulva az igazságra —

illuziók kellene, vagyis hazugságok. A tömeg rajongani akar s ki másokért rajongjon, mint azokért, akik legbensőbb hajlamait dicsőítik: a kezdetlegességet, a könnyenhitvést, a nyerséret, a gondolatlanságot, az élet felületet és felszínes lobbanásait? Tessék szétnézni a világot: a népzérek mindenütt nagy és káprázatos szavakkal hódítanak. Nemcsak a nők, de a tömegek is a fillükön keresztül szeretnek. A kortársi népzérek: Aesopus bájos meséjének róka-hőst utánozzák, amely hízéssel és ravasz hazugsággal csalta ki a sajtot a nolló szájából. A mi zsidó tragédiánk egyik mélyleges lélektani oka — többek között — abban is

rejlük, hogy hajlamosak vagyunk az igazságkeresésre. Ezért vagyunk a meggyőződés hívei, a lélek nagy leleplezői. Nem könnyen ülünk fel a tetszetős káprázatoknak. A mi nagy illuzionistánk előbb-utóbb szelidnősökké súlyedtek és nem emelkedtek nevezeti hősöké. (Sabbataj Czwi.) Mózes könyörtelen igazságkereső volt. A nép az aranyborjút imádta, ő pedig összetörte a kőotlákát. Az aranyborjú azonban eleven szimbóluma a néplelékek. Legfeljebb annyiban állott le változás, hogy az imádatot szobrok nem mindig készülnek aranyból és nem feltétlenül ábrázolnak borjúkat. Gyakorta pakfongból készülnek és Isten gazdag kertjének kevéte szelid teremtményeit ábrázolják.

Franasovici varsói nagykövet beszéde megbízólevelének átnyújtása alkalmából

A lengyel sajtó figyelemreméltó kommentárja a román nagykövetség beiktatása alkalmából

Varsó, május 31. (Rador). Franasovici varsói román nagykövet bemutatkozásával kapcsolatban az Express Poranny többek között ezeket írja: A Bucuresti-Varsó vonalon mind nagyobb mozgás uralkodik. Miron patriarka látogatása után most Ionescu tábornok vezérkari főnök látogatását fogadjuk, aminek célja a lengyel-román katonai együttműködésnek kimélyítése a két hadsereg védelmi kérdéseinek terén. Ma a két ország nagykövetei nyújtották át megbízóleveleiket Varsóban, illetve Bucurestiben. Az ünnepség igen jelentős dátumot jelent a román-lengyel barátság és szövetség történetében és kiemeli a két ország között fennálló kapcsolat fontosságát, valamint európai szerepüket. Rövidesen Bucurestibe érkezik Stoklawski lengyel közoktatásügyi miniszter, így megnyilvánul majd a lengyel-román együttműködés politikai és katonai tér után intellektuális terén is. Mennyivel nagyobb a nemzetközi káosz és zavarosabb Európa, a két nép annál inkább szükségét érzi szövetségük kimélyítésének, mivel tudja, hogy hogy az egyike a legrealisabb és biztosabb békebiztosítékoknak.

A mindenkor csodálat és barátság érzése a szorgalmas, egyszerű és vitéz lengyel néppel szemben megkönnyíti és kellemessé teszi küldetésemet az önök országában. Minden erőmmel azon leszek, hogy megerősítem és minél szorosabbá tegyem a két nép közötti kapcsolatokat, elsősorban egymás kölcsönös megismerése útján. Valamely szövetség bármennyire is képezni alapját a közös érdek és összefogás, a népek közötti barátságra és vonalomra is kell, hogy támaszkodjék, ezek az érzelmeik pedig a kölcsönös megismerésből és megbecsülésből fakadnak. Eösből igyekezni fogok előadásokat, művészeti és ipari kiállításokat, koncerteket és kirándulásokat szervezni lengyelek számára Romániába és románok számára Lengyelországban. Nem fogom elhanyagolni a gazdasági kapcsolatokat fejlesztését sem.

Moszkva felkészült a távolkeleti háborúra

Vladivosztkában 600.000 embert és 400 bombavetőt vontak össze

A kínaiak teljesen körülvették Dojhara japán tábornok seregeit

Kanton, május 31. (Rador). Öt repülőből álló rajj ma reggel 9 órakor több bombát dobott le a városra és Honan negyederre, amit főleg szegénysorsú emberek laktak. Az áldozatok száma még ismeretlen.

Sanghai jelentés szerint a japán hadügyminisztérium megbízottja ma közölte az újságírókkal, hogy Kanton ellen folytatják a repülőtémadásokat, mint eddig is, de csak a katonai célpontokat bombázzák. Ha a jövőben, mint eddig, megsebesítettek, vagy megöltek polgári személyeket, ez sajnálatos tény. Japán azonban nem tekint magat felelősnek, mert idejében figyelmeztetést adott le a fenyegetett sávok kiürítésére. Csak minap kérte fel a japán hadvezetőség a külföldi hatalmak képviselőit, helyezték biztonságba alattvalóikat. Eddig kétezernél több külföldi hagyta el a járvány kitérésével fenyegetett Hongkongot.

A sanghai lapok hosszú cikkeket közölnek az északkeleti helyzetről és azt állítják, hogy Dojhara japán tábornok csapatai teljesen körül vannak zárva Langfeng vidékén és sorsuk meg van pecsételve.

Japán körökben ezt a hírt kétségbe vonják. Elismerik azonban, hogy ezen csapatokkal több nap óta megszakadt az összeköttetés és minczen híradás róluk. Elismerik azt is, hogy a kínaiak ellenálló erejét a szuceui vereség ellenére távolról sem törték meg.

Rómából jelentik, hogy a Giornale d'Italia kelet-hadszintéri tudósítója szenzációs cikket közöl a szovjet keleti háborus előkészületeiről. Eszerint Vladivosztkában már is 600 ezer embert, 400 bombavetőt és 60 tengeralattjárót vontak össze. Moszkva és Vladivosztk között egész sorát építették ki a légiflotta bázisoknak. Amint az olasz újságíró írja, Moszkva annyira felkészült a keleti háborúra, hogy szükség esetén a legrövidebb időn belül 3 millió embert tud összehívni és könnyűszerrel meg tudja háromszorozni jelenlegi repülőállományát is.

Moszkvai jelelés szerint, Blücher marsall, a távolkeleti szovjethaderők főparancsnoka a napokban Moszkvába érkezett. Állítólag a kínai helyzetről tett jelentést.

onot
are
are-ra
(péntek) reggel,
zés szerint
Leí 450
Leí 400
ok:
Str. Masaryk 7.
Ferdinand 11/a.
de voaj „Orient
ria épület. Tele-
77.

ak ki eddig, hogy
títotték 20 százalé-
nén. Az április el-
törvény értelmében
állítás kvóta maxi-
melhető fel, hogyha
széződésekből a
zetséget vállalnak
állításra, valamint
az új szakasz alap-
az ingatlanadókvó-
s egyben megállá-
tott elvet, hogy az
ak nem szolgálhat-
Az a kérdés azon-
t érvényesíteni ezt
péztett törvényben
szakasz, mely sze-
nemzet védelmére
lésszel együtt egy-
folyó évre és ez el-
sem más jogkere-
Noha az adóátvitel
ez ellen jogkeresés-
ent idézett törvény-
rvényesíteni lehet
Alapöt a fizetett
e után állapították
vezett mellékdíjak
menyeseprés, városi
mellékdíjak össze-
g létrejött lakbér-
kírtó adóalap egy-
adótörvény 13. sza-
kentangst kértnek
Azok, akiknek a
pába nem számítot-
törvényszakasz ked-
pták Mítán a tör-
alapból való levo-
határozott összeg-
bb „30 százalékos”
z magában foglalja
hogy az adóalap-
rvényekben a mel-
tosan fel kell tűn-

Bucuresti: Junius
gyapjú kötöttárúk,
és croupontalp be-

Bucuresti: Junius 4.
sznak, bázisárúk és
ez szükséges lenväs
s 6. és 7-én ártéjtés
ok, kenyérszákai és

műhelye, Bucuresti:
500 láb borjubörka-
éter cipőbélészászon
ükséges egyéb árúk

Bucuresti: Junius
szok személyzetének
beszerzésére. Junius
béllet köpenyek és
sésés bárány bőrök

ksága, Cluj: Junius
kaszárnya egészség-
szítésére. Előírány-

Bucuresti: Junius
méter zuzott kavics
beszerzésére.

ASZTÓR
HEK

L. L. Seini. Nb.
Gazdasági tanács-
unk.

SPORT

Tizenegy játékosal jön a Hungária Romániába

Cluj, május 31. (Az Uj Kelet tudósítójától.) A Hungária labdarúgócsapata tizenegy játékosal ma reggel indul Budapestről és este a gyorsan érkező Clujra. A különítményt a következő játékosok alkotják: Ujvári, Kiss, Kállai, Négyesi, Sebes, Somlai, Kalmár, Cseh, Müller, Karócs, Dudás, Szabó III., Vidor, Bartos.

A többszörös bajnokcsapat mint ismeretes, három mérkőzésre jön Romániába, ezek közül azonban még csak kettő végleges: június 2-án Clujon az Universitatea és június 5-én ugyancsak Clujon a Viktoria ellen. A harmadik mérkőzés színhelyét illetően még nem történt döntés. Eredetileg arról volt szó, hogy a harmadik mérkőzés színhelye Baia-Mare lesz, ahol a Hungária a Phönix csapatával játszott volna. Ezt a mérkőzést azonban a Straja Tării nem engedélyezte. Ezután Arad került kombinációba, ahol az AMTE lett volna a harmadik ellenfél. Az ezirányban folyó tárgyalások azonban anyaiak miatt nem vezettek sikerre. Ujabbán arról van szó, hogy a Hungária harmadik romániai mérkőzését június 6-án Hétfőn Oradeán játssza a NAC-Crisana ellen.

Csak röviden...

Ezúttal jelentés szerint a svájci olimpiai tanács olimpiai játékokról alkotott felfogásához hűen kimondta, hogy a svájci sport-szövetségnek ajánlani fogja, tartózkodjanak a tokiói Olimpiai való részvételtől, ha Japán a játékok megkezdésekor még harcban fog állni Kínával.

A Hungária után a Ferencváros labdarúgócsapata is ellátogat Romániába. A magyar bajnokcsapat június 12 és 13-án Aradon, illetve Timisoarán játszik. A Gloria és Kinizsi lesznek az ellenfelei.

Kerékpárszakosztályt alakít a Haggyibor. Működésük, akik résztvenni óhajtának, felkértek, hogy június 2-án, csütörtök este 8 órakor tartandó alakuló ülésen megjelenni sziveskedjenek az egyesület helyiségében, Str. Stroescu 7/b alatt. — A futballszakosztály vezetősége felkéri összes tagjait, hogy ma, június 1-én este pontosan 8 órakor tartandó fontos játékosértekezleten feltétlenül megjelenni sziveskedjenek. — A sakkszakosztály vezetősége ezúton értesíti tagjait, hogy hétfőn és csütörtökön este 8 órai kezdettel háziversenyt rendez. Vendégeket is szívesen lát. Egyben fenti időpontban a szakosztályba beiratkozni is lehet. — A teniszszakosztály vezetősége értesíti az érdeklődőket, hogy a sétatéren bérelt négy új vörösalagos pályára jelentkezéseiket még elfogad. Jelentkezni az egyesület titkárságánál, Str. Stroescu 7/b alatt lehet.

Olimpiában a 3000 éves Hera-templom romjai között helyezték el március havában báró Pierre Coubertin szívéét. Hatalmas, reppséteit urában nyugszik az ujkori olimpiai játékok életművének szíve, mely a múlt évben színt meg dobogott. A Hera-templom romjait a közeljövőben restaurálni fogják és közelében kis, görög stílusban tartott kápolnát építenek, ahová az urnát át helyezik. A tervet szerint Coubertin báró halála napján minden esztendőben gyász-istentiszteletet tartanak ebben a kápolnában.

A közelmúltban tartották meg Zürichben Svájc idei görkorsolyabajnokságait. Jellemző, hogy ez a sport, mely nálunk mint versenyalkalmatosság teljesen ismeretlen, Franciaországban, Angliában és Dániában, de Amerikában is óriási népszerűségnek örvend. A zürichi bajnokságon az első idő ellenére nem kevesebb, mint 18.000 főnyi közönség szorongott az Oerlikonon. Érdekesnek tartjuk megemlíteni, hogy a görkorsolyaversenyeken elért időeredmények túlnemeyesen jók. Az 500 méteres futásban elért teljesítmény eléri a 30.210 méteres órátlagot. A görkorsolya népszerűsítése különben most van igazán folyamatban. Montreuxban a napokban fejeződött be a nemzetközi görkorsolya hokid-torna, melyen német, belga, francia és svájci csapatok vettek részt és huszonnégy bonyolították le Angliában a görkorsolya Európabajnokságokat.

Könyvnapj olcsó, felás Ady. Ady összes versei, 544 lap, diszkótés most 158 lei, később 251 lei, Móricz: Légy jó mindhalálig, fve 282 lap, most 59 lei, később 165 lei, stb., stb. Lepagenál Cluj. Postán utánvéttel. Kérjen ingyen jegyzéket.

Működhetnek-e a jövőben választott bíróságok?

Jogász köröket az a probléma foglalkoztatja, hogy a választott bíróságok működése összhangban áll-e az új alkotmány törvénnyel vagy sem. Az új alkotmány 73. szakasza ugyanis a következőképp intézkedik. Rendkívüli bizottságok és törvényszékek nem alakíthatók azzal a rendeltetéssel, hogy bizonyos egyének polgári, vagy büntető perelt intézzék. Az esküdtbírók feloszlatottak. A jogászok egyrésze ezt az alkotmányszakaszt úgy értelmezi, hogy e tiltó rendelkezés a választott bíróságokra is kiterjed. A jogászok másik csoportja, ezzel ellentétes álláspontot foglal el és azzal érvel, hogy a választott bírósági intézmény nemcsak bizonyos személyek ügyeiben való ítélkezésre hivatott, hanem bárki részéről igénybevehető. Amennyiben az alkotmánytörvény tilalma a választott bíróságokra is kiterjedne, akkor a fentebb idézett alkotmányszakasz ugyanúgy megnevezte volna a választott bíróságokat is, ahogy az esküdtbírókat megnevezte. Ez utóbbi érvelés szerint tehát a választott bíróságok a jövőben is zavartalanul működhetnek. A kérdés eldöntése minden esetre az illetékes bírói fórumra tartozik, valamely konkrét eset kapcsán.

Jogász köröket az a probléma foglalkoztatja, hogy a választott bíróságok működése összhangban áll-e az új alkotmány törvénnyel vagy sem. Az új alkotmány 73. szakasza ugyanis a következőképp intézkedik. Rendkívüli bizottságok és törvényszékek nem alakíthatók azzal a rendeltetéssel, hogy bizonyos egyének polgári, vagy büntető perelt intézzék. Az esküdtbírók feloszlatottak. A jogászok egyrésze ezt az alkotmányszakaszt úgy értelmezi, hogy e tiltó rendelkezés a választott bíróságokra is kiterjed. A jogászok másik csoportja, ezzel ellentétes álláspontot foglal el és azzal érvel, hogy a választott bírósági intézmény nemcsak bizonyos személyek ügyeiben való ítélkezésre hivatott, hanem bárki részéről igénybevehető. Amennyiben az alkotmánytörvény tilalma a választott bíróságokra is kiterjedne, akkor a fentebb idézett alkotmányszakasz ugyanúgy megnevezte volna a választott bíróságokat is, ahogy az esküdtbírókat megnevezte. Ez utóbbi érvelés szerint tehát a választott bíróságok a jövőben is zavartalanul működhetnek. A kérdés eldöntése minden esetre az illetékes bírói fórumra tartozik, valamely konkrét eset kapcsán.

SZÍNHÁZ-FILM-MŰVÉS ZET

Ma este van a Hatodik emelet bemutatója

Teljesen készen áll a ma esti bemutató előadásra Alfred Ghery világhírű darabja, a Hatodik emelet. Rengeg próba, óriási technikai előkészületek után egy valóban világvárosi élményt jelent a Hatodik emelet előadása, amelynek az összes európai színpadokon elért sikere szinte páratlan a színműirodalom terén. A teljesen új és mindvégig lebilincselő történet, a meglepően érdekes beállítású színpad, amely párizsi bérház hatodik emeletének életmű keresztmetszetét ábrázolja és amely teljesen a budapesti előadás mintájára készült, továbbá a nagyszerű szerepek, amelyekkel a prózát együttes legjobbjai játszanak, együttesen biztosítják az

előrelátható sikernek. Jogosan lehet állítani, hogy a Hatodik emelet előadásával a színház a művészi és technikai feladatok csúcsteljesítményét adja és ez az előadás lesz az, amelyről hetekig, hónapokig fog beszélni, majd egyszer véglegesen.

A Hatodik emelet előadásában, amelyet Szabados Árpád rendez, Erényi Böske, Fényes Alice, Benes Ilona, Paál Magda, Rajnai Elli, Tóth Elek, Kovács György, Nagy István, Mészáros Béla, Deasy Jenő, Lantos Béla, stb. játszik a főszerepeket.

Szerdától minden este, vasárnap és hétfőn délután hat órakor is a Hatodik emelet szerepel a színház műsorán.

A SZÍNHÁZ HETI MÜSORA:

Június 1, szerda este 9: Hatodik emelet. (Alfred Ghery világhírű vígjátéka, az idei párizsi, budapesti és budapesti évad felülmúlhatatlan sikere, a Vigszínház különleges engedélyével, párhuzamos előadásokban. Főszereplők: Benes Ilona, Erényi Böske, Fényes Alice, Szöllösy Klári, Paál Magda, Rajnai Elli, Deasy Jenő, Kovács György, Lantos Béla, Mészáros Béla, Nagy István, Rajnai Sándor, Szabados Árpád, Tóth Elek, stb. Rendező: Szabados Árpád. A színpadot az eredeti párizsi díszletek alapján készítette: Rajnai Sándor. Premierhéret 39. szám.)

Csütörtök d. u. 6: Az utolsó fórum. (Harmadszor.) este 9: Hatodik emelet. (Rendes bérlet 39. szám. Irodalmi bérlet 16. szám.)

Péntek 9: Hatodik emelet. (Harmadszor.) Szombat 9: Hatodik emelet. (Negyedszer.) Vasárnap délután 11: Dugó Dani (Hetényi Elemér növendékeinek gyermekelőadása.) Vasárnap d. u. 3: Láz. (Olcsó helyárakkal.) d. u. 6: Hatodik emelet. (Ötödször.) este 9: Hatodik emelet. (Hatodszor.) Hétfő d. u. 3: Dugó Dani (Hetényi Elemér növendékeinek gyermekelőadása.) Hétfő d. u. 6: Hatodik emelet. (Hetedszer.) este 9: Az utolsó fórum. (Negyedszer.)

A ROMÁN OPERA MÜSORA:

Szerda, június 1: Vigóvegy. Péntek, június 3: Traviata. (Vezényel Edmondo de Vecchi.) Vasárnap, június 5 este: Szimfónikus hangverseny. (Vezényel Edmondo de Vecchi.) Hétfő: június 6: Aida. Vezényel (Edmondo de Vecchi.)

AZ OPERA MOZGÓ MÜSORA:

Csütörtöktől premier! A véres határ. Izgalmas vadnyugati kalandfilm. Fősz.: John Wayne és Rex a csodáló. Kiegészítő műsor: Mister Wong. Rézafilm Lugosi Bélával.

Jön: A fekete vér. Jack Holt.

A CAPITOL MOZGÓ MÜSORA:

Nők az éjszakában. Szenszációs erkölcsdráma, csak felnőtteknek! Főszereplő: Bette Davis. A film előtt: Uj világhírű!

A MUNKÁS MOZGÓ MÜSORA:

Premier: I. Finom kis szálloda. Ötletes, nevetető szalonvígjáték. Fősz.: Herman Thimig, Theo Lingén és Leopold Konstantin. II. Juanita. Csodás zenéjű film-száger, a híres Alfred Rode 40 tagu zenekara közreműködésével. III. Journal.

AZ EDISON MOZGÓ MÜSORA:

Világvárosi premier-műsor: Nagy premier! Molière világhírű vígjátéka filmen: Botcsinálta doktor. Tase és Nastase-vál. II. Viktória. Molnár Ferenc darabjának filmváltozata. Luise Ulrich és Marthias Wiemann. III-IV. Uj híradó és Micky Maus.

Jön: Koldus és királyfi.

AZ URANIA MOZGÓ MÜSORA:

Édesanyám, a kisasszony. Danielle Darieux legújabb vígjátéka.

A SELECT MOZGÓ MÜSORA:

Hajssa a kalandok után. Harry Piel közismert művész legújabb, izgalmas filmje.

A ROYAL MOZGÓ MÜSORA:

Hétfőn: Robinson Crusoe II-ék és befejező része: A hegyek megindulnak. Izgalmasabb és érdekesebb, mint az első rész. Előtte: Híradó, szines és fekete Micky Maus.

A XXI. kongresszus dönt a zsidó nép sorsáról

Váltsatok meg a sékelt

RÁDIÓ MŰSOR

Szerda, június 1.

Bucuresti, 6.30: Torna, hírek, hanglemek, 13.15: Pontos idő, kulturális közlemények, sport. 13.25: Hanglemek. 14.05: A négyes számú napiparancs felolvasása. 14.15: Pontos idő, időjárás, hírek. 15.20: Közlemények a nap eseményei. 19: Pontos idő, időjárás. 19.02: Könyv- és folyóiratcszemle. 19.15: A rádió szalonzenekara. 20.50: Paul Gelescu: Beethoven zongoraversenye. 21.30: Hangjáték. 22.30: Hírek, sport. 22.45: Iliescu Presnaru zenekara.

Budapest, 7.45: Torna, utána hanglemek. 11: Hírek. 13.05: Országos Postászenekar. 13.30: Hírek. 14.30: Cigányzene. 15.35: Hírek. 18: Rendőrzene. 19.30: Cigányzene. 20.30: Az Operaház előadásának közvetítése: A mosoly országa. 22.50: Hírek. 23.30: A rádió szalonzenekara.

Mit hallgassunk a külföldi műsorból: Belgrád, 23.20: Pantcho Wladigeroff zongoraversenye.

Droitwich, 21.25: Rádiózenekar. London Regional, 21.15: Wagner: Walkür, a II. felvonás.

Radio Paris, 22: Tarka est. Varsó, 20.40: Rádiózenekar: május estje. Chopin-művek.

Csütörtök, június 2.

Bucuresti, 8.30: Torna, hírek, hanglemek, 13.15: Pontos idő, kulturális közlemények, sport. 13.25: Szimfónikus lemezek. 14.15: Pontos idő, időjárás, hírek. 14.30: Beethoven III. szimfóniája lemezen. 15.25: Közlemények. 18: A gyermekek órája. 19: Pontos idő, időjárás. 19.02: Művészeti aktualitások. 19.15: Ionel Ghiurghiea zenekara. 20.30: Karének. 21.15: A rádió szimfónikus zenekara: Scherzad. Rámszky-Korszkov szimfónikus szvitje. 22: Hírek, sport. 22.15: A rádió zenekara. 22.55: Hanglemek.

Budapest, 7.45: Torna, utána hanglemek. 11: Hírek. 13.05: Enekegyüttes. 13.45: Hírek. 14: A rádió szalonzenekara. 15.35: Hírek. 18: Hanglemek. 19: Az Operaház tagjainak alakult zenekara. 20.50: „Kis Eryolf”. Szimfóni. Irta: Ibsen Henrik. 22.20: Hírek. 22.45: Cigányzene.

Mit hallgassunk a külföldi műsorból: Belgrád, 22: A rádiózenekar szimfónikus hangversenye.

Droitwich, 22.40: A Tosca II. és III. felvonás.

Kassa, 17.30: Rádiózenekar. Prága, 21.05: Operarészletek. 21.45: Rádiózenekar.

Radio Paris, 21.30: Operaközvetítés. Toulouse, 23.45: Szórakoztató hangverseny. 24: Részletek operettekől.

Egyszeri közlésnél egy szó 2 lej, vastagabb betűvel 4 lej. Legkisebb apróhirdetés 20 lej. Aláírókészeknek 30 százalékos kedvezmény. Apróhirdetések díja előre fizetendő. Jelleglevelet csak egy továbbíthatunk, ha portódíj megjelölve van.

Német, magyar, francia önkálló levelező (gégyorsíró) állást keres, óralevezést vállal. Megkereséseket „Romanul ért” jellegére a kiadóba.

Elisabeta u. 47 számú villában szoba, előszoba, fürdőszoba garzonlakás azonnal kiadó. Telefon: 1219.

Alkalmi vétel! Fa- és vashordók, fakadák jutányosan eladók. Érdeklődni: Káhnán Kálmán Sighet.

Román-magyar levelezésben jártas, érettségizett nő munkaerőt keresünk azonnali belépésre. Ajánlatokat „Németül tudók előnyben” jellegére a kiadóba kérünk.

Különbjártatú butorozott szoba külön fürdőszobával kiadó. Piața Unirii 9. I.

Idegén tisztviselő nő szolid urlányok ismeretségét keresi. Címét „Jó barátón” jellegére a lap kiadóhivatalába kérjük.

Eladó gazdag, forgalmas vidéki városban jóforgalmú, évi 150.000 lej tiszta jövedelmet biztosító üveg- és porcellánüzlet családi örök miatt. Átvételhez 200.000 lej szükséges. Komoly ajánlatok a kiadóba kéretnek „Életképes” jellegére.

Sétátér elején elegáns butorozott szobába június 15-től szeptember 15-ig lakóhársnő keresek. Cím a kiadóban.

SZERDA, 1938. JUNIUS 1.

A lán

Vallamelyik pénteki prédikátor, zsidóul „mag de egyik sem tudott. Ege volt, mondjuk Ch (haim délidőben elment, akinek megmondott állálmni szeretne.

— Prédikálni? Nagyszombat napja vagyok, irakor a templomba és Mit csinált Berl? Jól amaháznak két elnöke va a másik elnökhöz. „Maggid” és prédikálni. — Prédikálni? Miert egy prédikációban? J háromkor és prédikáljon. A két elnök tehát eg egymás ígérteiről, min „g” nem tudott a más hátán hordja ökeimét. Volt éjjeli szállása a a két prédikátor, egy a törülközőben zárították sorsból öntöttek vizez, utott eszébe, hogy a n De mi történt az éjszak Az történt, hogy Cha kedett fekvőhelyéről, r halkan, de nagyon érti ett.

Érthetetlen, hogy val eselkedjen, de mintaho ívesmit tesz, Berl o ugyanis előkészült más óra hosszat tartott a amkor véget ért, a s? harmadszor és negyede gül már Berl is jól meg Szombaton három óra volt hívekkel. Jött a ké előjáró szinte tanácsa Rőtöznött tanácskozás bak, hogy mind a két p Előbb Berl, mert ő az Berl a szöszökre lépe prédikációt, amit az Chajimtól. Képzelték ten hallgatta Chajim ez rapdálta alkját és halga lehetett. Amikor pedig asztról, a hívek lelkes szép beszédet.

Chajim szeme előtt a világ. Mit prédikáljon, halászta előtte a téná gesztusokat is? De sze nül nem tudott prédiká nálán, mint főkéllani és a prédikációt, amit Ber a hallgatóság között ja vonult végig. Némár mánta azt kérdezték ez is lehetséges?

Amikor pedig Chajim ról, nem lehetett öket nem ismert határ.

— Micsoda koponyva Ilyen hosszú prédikáció egy meg tudja ismételn és odamentek hozzá, annyil helyre hívták v egész hétre jóllakott.

(A sz)

— Időjárás. Emelke közű felhőzet, enyhe és északi-keleti légáramlás, let az ország keleti r nyugaton, esők, zivatar másutt helyi jellegű es városban 26 fokot mé

— Atszervezik a né Berlinből jelentik: A né szervezésének keretében miniszteri, aki megte biztosítani Ostmark ta köbb, utóbbi időben esz semmisített.

— Merényl egy bu Budapestről jelentik: E fikal sebész ellen tegm merényletet követett e előzőleg az orvos plas végre, amely azonban szerint nem sikerült j bott az orvos ellan. Most azután tegnap t szurta rendelőjében veszélyes állapotban A merénylő elmenekü jelentkeztett a rendőrsé tők és megindult ellene

1938. JUNIUS 1.

MŰSOR

Junius 1.
A hírek, hanglemek,
Kurális közlemények,
14.05: A légyszó,
14.15: Póntos idő,
15.20: Közlemények,
19.15: A
20.50: Paul Gelescu,
21.30: Hang-

utána hanglemek,
Postászenekar,
15.35: Hi-
19.30: Cigányzene,
23.30: A rá-

külföldi műsorból:
Wladigeroff zom-
Wagner: Walkür,

Junius 2.
A hírek, hanglemek,
Kurális közlemények,
14.15: Hírek,
15.25: Közlemények,
19.15: Póntos idő,
20.30: Karének,

utána hanglemek,
13.45: Hírek,
15.35: Hírek,
Operaház tagjainak,
"Kis Eryó", Szinmű,

Tosca II. és III fel-
21.45: P4-
Operaközvetítés,
hangverseny,

2 lejt, vastagabb
20 lejt,
szociális kedvezmény
főzetendő,
Jellegű
portobé-

ancia önálló levelező
keres, óralevelezést
"Románul ért" jel-

világban szoba, elő-
azonalás azonnal ki-
vashordók, fakádák
Kálnál: Kálnál Kál-

szobában jártas, érett-
kerestünk azonnali
Németül tudók előny-
kérünk.

rozott szoba külön
Untril 9. I.
szolid urilányok ismer-
"Jó barát" jellegű
kérdés.

HÍREK

A lángész

Valamelyik pénteki napon két vándor-
prédikátor, zsidóul „maggid” jött a városká-
ra. De egyik sem tudott a másiktól. Az egyik
szó volt, mondjuk Chajim, a másik Berl.
Chajim délközben elment a hitközség elnöké-
hez, a másik megmondotta, hogy másnap pré-
dikálni szeretne.

— Prédikálni? Nagyszerű! Holnap szent
szombat napja vagy, jöjjen holnap három
órakor a templomba és prédikáljon!
Mitt csinált Berl? Jól tudja, hogy minden
imádkozóknak két elnöke van, Berl tehát elment
a másik elnökhöz, bemutatkozott, hogy
„maggid” és prédikálni szeretne.

— Prédikálni? Miért nem? Mi rossz lehet
egy prédikációban? Jöjjen holnap délután
háromkor és prédikáljon.

A két elnök tehát éppolyan kevéssé tudott
egymás ígérteiről, mintahogy egyik „mag-
gid” nem tudott a másiktól, hogy a föld a
hátán hordja ökléjét.

Volt éjjeli szállása a kisvárosnak, ide ment
a két prédikátor, egy asztalnál ültek, egy
körülkötözött szarították a kezüket, egyazon
porsóval öntötték vizet, de egyiküknek sem
jutott eszébe, hogy a másik „maggid” lehet.

De mi történt az éjszaka?
Az történt, hogy Chajim hitetlen fölémel-
kedett fekvőhelyéről, megmosta a kezét és
hallgatni, de nagyon érthetően prédikálni kez-
dett.

Törhetetlen, hogy valaki éjszaka ilyesmít
csináljon, de mintahogy a szomszéd mégis
ilyesmít tesz, Berl odahallgatott. Chajim
egyanis előkészítelt másnap szónoklatára. Jó
óra hosszat tartott a prédikáció, amelyet
amikor véget ért, a szónok megújrázott, sőt
harmadszor is megújrázott is elismertelt. Vé-
gül már Berl is jól megtanulta a prédikációt.

Szombaton három órakor az imaház tele
volt híveikkel. Jött a két „maggid” és a két
előjáró szinte tanácstalanul nézte egymást.

Rögtönzött tanácskozás után úgy határozták,
hogy mind a két prédikátor szónokolhat.
Előbb Berl, mert ő az idősebb.

Berl a szöszökre lépett és elmondotta a
prédikációt, amit az előző éjszaka hallott
Chajimtól. Képzőjétek, milyen lelkiállapot-
ban hallgatta Chajim ezt a szónoklatot. Ha-
rapadta ajkait és hallgatott, egyebet ugysem
tehetett. Amikor pedig Berl lépett a szó-
szöszökre, a hívek lelkesen köszönték meg a
szép beszédet.

Chajim szeme előtt azonban elbűvölt a
világ. Mit prédikáljon, amikor az idegen el-
halasztotta előtte a témát, a szavakat, sőt a
geometrikusakat is? De szegény feje készület-
lenül nem tudott prédikálni. Nem volt mit csu-
sánál, mint fölállni és elmondani ugyanazt
a prédikációt, amit Berl már előadott.

A hallgatóság között a csodálkozás mora-
ja vonult végig. Némán egymásra néztek és
mihán azt kérdezték volna egymástól: hát
ez is lehetséges?

Amikor pedig Chajim lépett a szöszö-
szöszökre, nem lehetett őket tartani. Lelkesedésük
nem ismert határt.

— Micsoda koponya! Micsoda lángész!
Ugyen hosszú prédikációt egyszer hallott és
egy meg tudja ismételni.

Is odamentek hozzá, gratuláltak neki és
sanyi helyre hívták vacsorázni, hogy egy
egész hétre jóllakott.

(A zsidó anekdota kincséből)

— Időjósok. Emelkedő légnyomás, válto-
zó felhőzet, enyhe északnyugati, északi és
északkeleti légáramlás, csökkenő hőmérsék-
let az ország keleti részeiben, változatlan
nyugaton, esők, zivatarok keleten és délen,
máskülönben helyi jellegű esők. Ma délelőtt a fő-
városban 26 fokot mértek.

— A szervezők a német kulturakamrát.
Berlinoi jelentik: A német kulturakamara át-
szervezésének keretében Göbbels propagandá-
miniszter, aki megfelelő képviselőket akar
biztosítani Ostmark tartomány művészeinek,
közé, utóbbi időben eszközölt kinevezést meg-
szerveztették.

— Merénylet egy budapesti orvos ellen.
Budapestről jelentik: Ercci Miklós dr. plasz-
tikus sebész ellen tegnap egyik paciense tör-
vényerővel követelt el. A paciense meg-
merényletet követelt el. A paciense meg-
előzőleg az orvos plasztikai műtétet hajtott
végre, amely azonban a paciense állapontja
szerint nem sikerült jól. Ezért pert is indít-
tott az orvos ellen, de a pert elvesztette.

Most azután tegnap törvényt súlyosan archa-
izmusra rendelésében azt orvost, akit igen
szükséges állapotban szállítottak kórházba.
A merénylő elmenekült, de később önként
jelentkezett a rendőrségen, ahol őrizetbe vet-
ték és megindult ellene az eljárás.

— MEGHALT FLETA, A VILÁGHÍ-
RŰ SPANYOL ENEKES. Sardgósából je-
lentik: Michael Fleta, a híres spanyol
származású tenorista, hosszas szenvedés
után La Corunában meghalt. Fleta egy-
ikidőben valóságos Caruso utódjaként sze-
repelt a közudatban, később azonban
hangját elvesztette és így hírneve elhomá-
lyosult. Most pedig halálürré érkezik, mely
művészi körökben nagy részvétet váltott
ki. A legújabb jelentések szerint Fleta ha-
lálát szívbaj okozta.

EGY IFJU ENEKES SZÉP SIKERE.
Egy igénytelen külsejű, szimpatikus tal-
mudista állott péntek este a cluji Poale
Cedek imaházának előmadákosz állvány-
ára, aki kellemes tenorjal és főleg elő-
adásának bensőségével magával ragadta
a híveket. A fú Davidovics Mechl, aki
alig husz éves, Satu-Mareről került ide,
ahol az ortodox kántor énekkarában mű-
ködött, közben reb Joel Teitelbaum jesí-
vájának is jeles növendéke volt.

A péntek esti siker hatása alatt a fiatal-
embert megkérték, hogy „muszajt” is
imádkozzon elő. A szombat reggeli ima
még több alkalmat adott a tehetséges ifju
énekesnek, hogy tudását beigazolja. Az
egylet vezetősége most már arra kérte,
hogy maradjon Clujon és „sövuokor” is
énekeljen a Poale Cedek-templomban. Da-
vidovics Mechl az ünepi istentiszteletek
énekes részét tehát már péntek estétől
kezdve el fogja látni és van rá remény,
hogy az egylet alkalmazni fogja az ambi-
ciózus ifjút, aki Rössler karnagynál fogja
képzését énekkarjára.

— Enescu szüretes közleményezése fo-
gyasztási szövetkezetek létesítésének Cluj
megye 15 községében. Manole Enescu ezre-
des prefektus kezdeményezésére Cluj megye
15 községében fogyasztási szövetkezetet lé-
tesítenek, a parasztság szükségleteinek meg-
felelő fedezése céljából. Mindegyik szövetke-
zet 25 részvényt bocsát ki. Egy ilyen rész-
vény árát 500 lejben állapították meg. A
szövetkezet elnökevé az illető község papját,
vagy tanítóját nevezik ki. Az árubeszerzése-
ket cluji román nagykereskedőktől fogják
eszközölni, akik engros árban bocsátják az
árakat rendelkezésre.

JEAN HARLOW

meghalt, de emléke örökké élni fog. Utolsó filmjét, a SARATOGAT bemutatja pénteki
kezdettel a ROYAL színházban. Egy befeljenetlen szerelem története.

Ma és holnap: ROBINSON CRUSOE.

— Belkatták a Rador távirati iroda új
igazgatóját. Bucarestből jelentik: A Rador
távirati iroda igazgatótanácsa május 30-án
ülést tartott N. Ionitju elnökletével Dem. Di-
manesco sajtó- és propagandazagató je-
lenlétében és belkatták Theodor Solacolu az
iroda igazgatósági tisztjébe.

— Tizennegy román pilóta nevezett be a
repülőversenyre. Bucarestből jelentik: Teg-
nap estig 14 román pilóta nevezett be a
210.000 lejrel díjazott versenyre, amit a
Gabriel Marinescu tábornok vezetés alatt
biztosít meg rendez a június 8-ai nagydíjért. A
versenyzők között vannak: Fernic, Bob Vár-
nav, Marina Stirbey, Matei Ghica, Constan-
tin Suciu és Frimm mérnök.

Foto Friedmann

GYERMEKFEJNYEKÉPÉSZ
REGINA MARIA 46.

— Autókarambol egy halottal és két súlyos
sebesítéssel. Bucarestből jelentik: Ma dél-
előtti egy társaságkocsi Cernica előtt Bu-
curesti közelében belerohant három szekerbe.
Preda Ionescu gazda szörnyethalt, másik két
társa súlyosan megsebesült. A sofőr, akinek
társaságában két egyén volt, eltűnt. Valószí-
nűleg részegesek voltak. A csendőrök keresik
őket.

— A szivburok, a szivbentnyük, a sziviz-
mok és a szividegek megbetegedéseinek ke-
zelésében a rendkívül enyhén ható természe-
tes „Ferenc József” keserűvíz fontos segéd-
eszköz, mely reggel egygymorra egy kis pohá-
rral bevéve a fűszeranyag tartalmát bizo-
tosan felhigítja és azt igen könnyen levezeti.
Kérdezze meg orvosát.

— A lengyel nagykövet bemutatja meg-
bízólevelét. Bucarestből jelentik: Ma délel-
őtt Roger Raczyński lengyel nagykövet be-
mutatta megbízólevelét az uralkodónak a
szófiasos külsőségek mellett. Jelen voltak a
bemutatózó kihallgatáson Miron patriárka-
miniszterelnök és Comnen külügyminisz-
ter is.

— A hollandiai komintern-iroda feloszta-
tását követeli a holland sajtó. Amsterdami
jelentik: A holland sajtó az emigrációs uk-
rán vezér halála alkalmából hosszú cik-
korsorozatban követeli a kommunista szerveze-
tek és a hollandiai komintern-iroda azonnali
feloszlatását. „Törhetetlen — írja a legelter-
jedtebb Handelsblad —, hogy a mi békés or-
szágunkban idegen erők gyilkosságokat kö-
vessenek el és olyan személyiséget öljenek
meg, akiknek egyetlen bűnük, hogy nem
értenek egyet egy olyan szellemmel, amely
idegen itt Európában. A kormány kötele-
sége, hogy ezeket a személyi bosszúra be-
rendezett elemeket kívül tartsa a határokon
és azokat, akik e rendszer képviselői, ki-
utasítsa innen”.

— Két nap alatt kétszáz halalos itéletet
hoztak Kievből. Varsóból jelentik: A len-
gyel távirati iroda közli, hogy az ukraj-
nai tisztogatás teljes erejével működik.
Ezt mi sem igazolja jobban, mint az a
körülmény, hogy Kievből két nap alatt
nem kevesebb, mint 200 halalos itéletet
hoztak és hajtottak végre. Az áldozatok
nagyobbára magasabb rangú állami tiszt-
viselők, akiket trockijizmussal vádoltak.
Jellemző — jegyzi meg a lengyel hírszolgá-
latos — hogy a perek ügyészeit mind
Moszkvából delegálták.

— Országos vásár. Jibou község f. hó 9-én
országos állatvásárt, míg 10-én országos ki-
rakodó vásárt tart.

— Fokozatosan bevezetik a villamosramot
a falvakba. Bucarestből jelentik: A közke-
desügyi minisztériumban Gnelmegeanu mi-
niszter elnökletével tartott ülésen, amelyen
résztvett Garanfil, a községi üzemek igazga-
tója és Dombrowski tábornok, Ilfov megye
prefektusa, elhatározást nyert, hogy bevezet-
tük a villamosáramot Bobesti, Fundeni, Bu-
desti, Oitenita, Spantov, Manastiria vidékeire.
A falusi villamosítást fokozatosan fog-
ják kiterjeszteni az ország többi részeire.

— A kultuszminiszter jóváhagyta a cluji
unitárius püspökjavaslatát. Bucarestből je-
lentik: A kultusz- és művészetiügyi miniszte-
riumnak hozzájárult Varga Béla, a cluji uni-
tárius egyházközség püspökévé való meg-
választásához.

— Negyven éven át feöltözve várt haza
eltűnt férjét, Edward Spencer clitheroei mun-
kás nyomtalanul eltűnt. Felesége éjjel-nap-
pal szakadatlanul várta férje visszatérését.
Minden étkezéshez az eltűnt számára is te-
rített, éjszaka nyitva hagyta a lakás ajtaját és
soha nem fekdült ágyba, hanem feöltözve
krosszékében szunyadozott, hogy azonnal
üdvözölhesse betoppant férjét. Ez így ment
negyven éven át. Spencernét az öreges és
betegségek lassanként munkaképtelenné tet-
ték; gyakran csak irtalmaszavú szomszédai
juttatták egy-egy jobb falathoz, de az asz-
zony még nyomorában is inkább szájától
vonta meg a falatot, csakhogy fenntarthassa
lakását férje számára, akinek visszatérésében
rendíthetetlenül bízott. Végre nem bírta to-
vább a küzdelmet a szegénységgel és beteg-
séggel és hűgához költözött, ahol néhány
nap múlva meghalt.

— Eljegyzés. Pollák Erzsé és Deutsch
Ignác Cluj jegyesek.

— Egyesült a négy francia református
egyház. Párizsból jelentik: A franciaországi
reformátusok Lyonban tartott alkotmányozó
gyűlése kimondta a négy nagy református
színezetű egyházakat: az eddigi református-
evangélikus, református, szabad és metodista
egyházakat „Franciaország református egy-
háza” néven való egyesítését. Csatlakozott
az új, összefoglaló szervezethez az eddig
független életet élő bordeauxi református
egyház és a „Központi Evangélikus Társa-
ság” című jelentékeny missziói egyesület is.

Felhívás állampolgár-
sági ügyben a szegény-
sorsu zsidósághoz!

A cluji ortodox hitközség Tanácsadó Iro-
dája felkéri mindazokat a Clujon lakó zsidó-
kat, akik szegénységük miatt eddig nem
tudták megszerezni állampolgársági igazoló
irataikat, hogy sürgősen jelentkezzenek a
Tanácsadó Irodában Clujon, Str. Gen. Bert-
helot 8. szám alatt, hétköznap d. u. 2-5
órák között, míg vasárnap d. e. 10-1 órák
között.

Rheumat-Isiaszi

a kezdő stádiumban kell gyógyítani.
A meleg pöstyéni thermál-iszap külön-
böző képes vegyületeit a beteg testrézsz
felszívja magába. A betegség fűtése lesz
radikálisán eltávolítva. Alacsony áruk
minden igényeknek megtelelelen.

Pöstyén
fürdő

(Csehszlovácki) gyógyulást hoz.
Előnyös árak, elsőrangú szállodák.
Információ: Bureau Pistyan Drogron S. A.
Timisoara I. Piata Tepes Voda 1.

A genfi munkaügyi
hivatal jelentése

A Népszövetség keretén belül működő
Munkaügyi Hivatal közléseiből egy évköny-
vet ad ki, melyből néhány érdekes statisztikai
adatot közölünk:

A genfi táblázat első része azonnali meg-
lepetésként hat, mert azt mutatja, hogy mily-
en óriási a nők része a társadalomban. A
világon körülbelül 800 millió emberből 411 a
dolgozó tábor. Ebből 500 millió a férfi és
300 millió a nő. A legtöbb dolgozó nő Indi-
ában van, ahol több mint 47 millió asszony
valamely mesterséget, míg az európai álla-
mok közül Németországban van a legtöbb
dolgozó nő, — több, mint 20 millió dolgozó
férfira itt több, mint 11 millió dolgozó nő
jut. A női munka a világ minden országá-
közül a legcsekélyebb Paalesztinában, ahol
250.000 dolgozó férfira alig 30.000 dolgozó
nő jut.

A legnagyobb érdekességre tarthat igényt
Genfnek az a vizsgálata, hogy hogyan alakult
az egyes ember megélhetése és hogy miképp
alakult, éppen ezzel kapcsolatban, a
detailárak hívója a világban. Ezek szerint
Esztország a világ legolcsóbb országa. Azol-
nak az országoknak száma, ahol a detailárak
drágultak, igen kicsi, ezek mindössze a kö-
vetkezők:

Spanyolország, Kína, Görögország, Dánia
és Japán. A részleteket véve pedig arra a
megállapításra jut a nemzetközi munka-
hivatal, hogy a legjobban az élelmiszertartak
estek. A fűtés két százalékkal lett olcsóbb,
az ártörökés 11 százalékkal. A jelentés meg-
jegyzi, hogy ezzel nem áll arányban az a
tény, hogy csupán a házbérek tartották meg
pontosan az 1929. év nivóját. Az élelmiszert-
árak az egész világon átlag 25 százalékkal
csökkentek, egyedül Brazília, ahol 84 száza-
lékkel estek az élelmiszertárak. A fűtés költsé-
gei majd mindenütt emelkedtek, a házbérek
átlag 10 százalékkal estek. A legnagyobb
drágulás minden táren Chilében tapasztal-
ható.

Szorosan a detailárak kérdéséhez tartozik
persze a bérek nivója. Itt az utóbbi években
alig volt változás. A legszámponikusabbnak
Genf a napszámok munkabéret tekintti. A
napszámok átlag napibére Svájcban a leg-
nagyobb: 1,2 frank naponta. Ezután követ-
keznek Hollandia, Franciaország és Anglia.

A munka kérdésével kapcsolatban Genf
kiter a „munkaakonfliktusok”-ra, vagyis a
sztrájkokra is. Itt arra az érdekes megállapí-
tásra jutnak a szakértők, hogy az utolsó
évben több mint 65 millió munkanap veszett
el a világon sztrájkok révén. Ez tízmillió
munkanappal több, mint az előző év folya-
mán. A legtöbb munkanap — majd 15 mil-
lió — Franciaországban veszett el, majd 14
millió Angliában, 11 millió Spanyolországban.

EGYESÜLETI ÉLETV

— Cionista diens. A cluji Zs. N. Sz. helyi-
csoportjának dienszát során június 1-én, szer-
dán este Danzig Ház tart előadást palesztí-
nai élményeiről. Előzőleg Gertner Benjámin
tart revüt a hét aktuális eseményéről. Ven-
dégeket szivesen lát a vezetőség.

— A Zsidókórház és Nőegylet közös költség-
vetéséről közli, hogy a csütörtöki üne-
p miatt szokásos heti teáját a Concordia klub-
ban e héten ma, szerdán délután fél 5 óráig
kezdettel rendezik.

— Rövidesen kihirdetik az új polgári
perrendtartást. Bucarestből jelentik: A
törvényegységelés munkája hatalmas lé-
pésekkel halad előre a legfelsőbb törvény-
előkészítő bizottságban. A Timpuil értesíté-
lése szerint befejezést nyert az új polgári
perrendtartás, mely a közeli napokban je-
lenik meg a hivatalos lapban.

UJ KELET Legújabb hírek

Bíróság előtt a brasovi repülőgépgyári panama

Bucuresti, május 31. A Bucuresti katonai ügyészség vizsgálóbírója, Dn Pascu őrnagy ma bíróság elé utalta a brasovi IAR-üzemeknél elkövetett visszaélések tetteseit: P. I. Carp mérnököt közszállásokban elkövetett csalás miatt, Lascu Ion mérnököt, Botha Alexandru, Neacsu Alex és Emu Stefan munkavezetőket pedig bűnrészesség miatt. Istrate Constantin parancsnokot hanyagsága miatt vonják felelősségre, amiért az IAR által készített anyagot nem vizsgálta felül. Néhány napon belül kezdenek tárgyalást.

Ötvenkilenc hatósági orvosi állás van üresedésben

Bucuresti, május 31. Az egészségügyi minisztérium 59 tisztiorvos, városi főorvos és körzeti állás nyilvántartott megüresedettnek. A Hivatalos Lap mai számában jelent meg a kimutatás.

Légionárius jelvények és iratok a turnuseverini leányliceumban

Bucuresti, május 30. A turnuseverini rendőrség ma házkutatást tartott a leányliceumban és Despina Bayazan internatusi felügyelő nő székényében zöld tapétán legionárius jelvényeket talált felragasztva. Az internatus padlásán legionárius iratokat találtak. Megállapítást nyert, hogy Despina Bayazan a felozlatott párt tagja volt, aki besorozta az internatus növendékeit a pártba.

Ellentétes hírek a mexikói partizanharcokról

Mexikó május 31. A Mexikó Cityből érkezett jelentésekből megállapítható, hogy Cedillo tábornok ügye már is elvesztésnek tekinthető, mert csapatait jó részüket szétválaszták, úgy, hogy azok legnagyobb száma Texas földjére volt kénytelen menekülni, tisztjei megadták magukat, ő maga pedig ismeretlen helyen bujdosik. Az utolsó napokban a felkelők még mindig elkövettek, hogy állásukat további megerősödésükig tartani tudják, ez azonban annak ellenére sem sikerült, hogy a Potosi-Tampico vasútvonalat két ízben is több helyen felrobbantották. Cardenas elnöke, hogy a mozgalmat minél sikeresebben leszerelje, a magukat önként megadó Cedillanusoknak közböcsánatot hirdetett.

San Antonioból (Texas) jelentik, hogy nem erősítették meg Cedillo tábornok lefegyverzéséről híreit.

Newyorki jelentés szerint, San Louis de Potosiból származó hivatalos értesülések szerint Cedillo tábornok San Louis állam északi részében az Espanucla-birtokon tartózkodik. Kormánycsapatokat küldtek ezekre a területekre abban a reményben, hogy sikerül elfogni a lázadó tábornokot. A Havas szerint a vidék elmaradott állapota folytán egyrészt, másrészt pedig, mert az ottani lakosok a jelek szerint Cedillo tábornok hívei, általában nem hiszi, hogy a páriált vezető elfogható lesz mindaddig, amíg ő szabadlában akar maradni.

Másrésztől azt jelentik, hogy Durango államban parasztlázadás tört ki. Michoacan, Oaxaca, Zagatagas, Sonora, Sinaloa, Veracruz és Tabasco államokban a bandita-rajok rablásai egyre tartanak. A hatóságok Cedillo tábornok hívei közé sorozták a banditákat. Mexikóban viszont hangsúlyozzák, hogy az országban a legteljesebb rend uralkodik.

Ujabb kormányátalakulás készül Angliában?

Az angol lapok egyöntetűen támadják Chamberlain külpolitikáját

Eden rövidesen újra külügyminiszter lesz?

London, május 31. Angliában szélteben-hosszában újabb kormány átalakításról beszélnek és a jelekből arra lehet következtetni, hogy ez rövid időn belül be is következhet. A brit lapok ugyanis egyáltalában nem rejtegetik elégedetlenségüket, sőt vannak olyanok, akik nyíltan szemérettel Chamberlainnak, hogy túlságosan könnyelműen határozta el magát a legutóbbi személyi változtatásokra is. Az Observer szerint ma már a belső válságot titkolni alig lehet és ez nem is csoda, mert Angliának talán még soha nem volt olyan kormánya, amely ennyi teher próbának lett volna kitéve. Ilyen időkben kipróbált embereket elengedni könnyelműség volt.

Eden távozása óta a külpolitikai irányváltás nem hozott egyebet, mint egy alapjában véve levegőben lebegő angol-olasz megegyezést, amely tulajdonképpen minden kérdést nyitva hagyott. Hiba volt lord Swinton néhány ellenzéki hang miatt kicserélni és még nagyobb hibát követett Ormsby Gore, a jelenlegi lord Harlech távozását megengedni. Utódaikról ugyanis nem lehet nyugodt lelkiismerettel elmondani, hogy tevő-

kenyebbek és méltóbbak lennének tisztjükré, mint elődeik.

A Star azt írja, hogy most már a legmelegebb kormánykörökben is hibának tartják Eden távollétét és a jelenlegi belső válság mindaddig tartani fog, amíg az egykori közkezdett külügyminiszter visszatér a kormányba.

Ha nem is ilyen nyíltan, de burkoltan az „Eden-válság” megoldását sürgeti a Times is, amikor azt írja, hogy a helyzet a régi elgondolás alapján vezetett külpolitikát mellett nem mérgesedett volna el ennyire. A legtekintélyesebb lap ez állítást a csehszlovákiai kérdéssel igazolja. Nem kétséges — írja többek között — hogy bizonyos hiszékenységgel kell ahhoz, hogy politikai sikerekről beszéljünk akkor, amikor Berlin és Prága között az egyensúly bármelyik pillanatban felborulhat. Elvégre nem lehet figyelmen kívül hagyni, hogy Berlin csak jobban tudhatja vajjon a válság elsimult-e, mint egy harmadik. Több határozottságot kellett volna tanúsítani tehát és ha már történetek közbelépések, akkor azoknak nyíltabbnak kellett volna lenniük.

Capitol Mozgó

Ma premier!

Emil Jannings

legújabb, hatalmas világfilmje, a

A zsarnok

Rövidesen rádióleadó-állomást állítanak fel Clujon

Bucuresti, május 31. A román rádiótársaság elhatározta, hogy stúdiót állít fel Basarabia részére Chisinauban és Transilvania részére Clujon. A cluji stúdió részére hirtelen a város a rádiótársaság rendelkezésére bocsátja a Matei Coșvin házáat. Leon professzor, a román rádiótársaság igazgatója-

nak tagja rövidesen Clujra érkezik, ahol a rádióleadó állomás és stúdió felállítására edeleben tárgyalni fog a város polgármesterével, valamint az egyetemi hatóságokkal. A cluji egyetem tanárai a maguk részéről a legmelegebben pártfogolják a Clujon felállítandó rádióleadó állomás tervét.

Hodzsza és Henlein állandó jellegű tanácskozásokat folytatnak

Prága, május 31. A Hodzsához közel álló Szlovenszki Ohlans című lap feltűnő cikkében öröndetes eseményként könyveli el, hogy Hodzsza és Henlein tárgyalásai állandó jellegűvé váltak. A lap továbbá leszögezi, hogy a tárgyalások során derült ki, miszerint Henlein nem politikai kalandor, hanem komoly politikai tényező. Ugyancsak ez a lap számol be arról, hogy Sidor, a szlovák néppárt helyettes vezetője, a Beck lengyel külügyminiszterrel folytatott tanácskozásokra hivatkozva, kijelentette, hogy viszonylag megjavult a kapcsolat Csehszlovákia és Lengyelország között.

Franciaország beszünteti a fegyverkezési hitelt Lengyelországnak Párizs, május 30. Diplomáciai körökből kiszivárgó hírek szerint Franciaország beszünteti a további fegyverkezésekre irányuló hitellel Lengyelországnak. A francia kormány állítólalag az készítette erre az elhatározására, hogy a lengyel kormány a csehszlovák konfliktus legulsycsabb fázisában sem tett egy olyan irányú kijelentést, amely hajlandó csatlakozni Franciaországhoz, ha ez háborúba sodródna Csehszlovákia miatt.

Igaz, hogy Lengyelország betű szerint vette az erre vonatkozó egyezményt és korrektil jár el, de nem tett említést arról, hogy segítséget nyújtana-e Franciaországnak, ha az Csehszlovákia védelmében kénytelen volna megtámadni Németországot.

Elhozták Hlinkának a pittsburgi szerződés eredeti példányát az amerikai szlovákok

Prága, május 30. Megírta az Uj Kelet, hogy az amerikai szlovákok küldöttsége inult utnak Csehszlovákiába. A küldöttség magával hozta azt a pittsburgi szerződést, amelyben Masaryk volt köztársasági elnök autonómiát biztosít a szlovákoknak. A szerződést maga Masaryk írta alá.

A küldöttség tegnap megérkezett a Rózsahegyen tartózkodó Hlinka szlovák vezérhez, akinek átnyújtották a félte szövegezt szerződést. Midőn Hlinka megpillantotta a küldöttséget, amelynek egyik tagja kezében tartotta a szerződést, öröm könnyekben tört ki és megcsókolta az elsőlap papírt. A szlovák vezér ezután a következőket mondotta: „Nézzétek, itt van a szerződés, rajta Masaryk eredeti írása.” Az okiratot ezután elrejtették. A rejtékhelyről azonban Hlinkán kívül mindössze három embernek van tudomása.

Utlevél és vizum nélkül Lengyelországba

Második kirándulás! Utvonat: STANISLAU, LEMBERG, WILNA, KRAKOVIA, és BELZA. Indulás: Júnus 23-án. Ott tartózkodási határidő 8-90 nap tétzés szent. Részvételi díj oda-vissza 2200 lej. 50% kedvezmény a CFR összes vonalain a határig. Részvevők korlátozott számban jelentkezhetnek. Jelentkezni csak június 15-ig bezárolag lehet. Szükséges iratok: 3 db hitelesített fénykép, férfiaknak 51 éves korig katonai bizonyítvány és állam-polgársági bizonyítvány. EXCURSIA ROMANEASCA Aut. Of. Nat. de Turism Centrala pt. Ardeal: 2205/938. Cluji fiók: T. G. Masaryk 7. Telefon 2113. Cal. Reg. Ferdinand 11/a. Telefon 20-13. Satu-Mare: Katz Iroda. Dej: Sallyey Iroda. Jelentkezni lehet csakutvul az összes vidéki fiókknál.

Kinevezték a volt liberális párt vagyonkezelőit

Bucuresti, május 30. Lapunk más helyen közöljük a rendeltörvényt, amely a felszoltott politikai pártok vagyonának államkezelésbe való átvételéről intézkedik. A rendeltörvény indoklásában kifejti, hogy az az intézkedés átmeneti jellegű és addig marad érvényben, amíg külön törvény fogja szabályozni, hogy a pártok milyen feltételek mellett alakulhatnak meg és működhetnek az alkotmányos keretekben.

A Semmalul értesítése szerint ez a rendeltörvény rövidesen ugyancsak napvilágra fog látni.

A fővárosi lapok közlik, hogy a volt liberális párt vagyonának kezelésével Iamand igazságügyminiszter I. Nistor professzor volt minisztert és Maxim, valamint Budu rescu volt alminisztereket bízta meg.

Japán visszaadja Csingtaut Németországnak

London, május 31. Politikai körökben tanulmányozás tárgyát képezi a kérdés, hogy Csingtau tartományt Japán visszajuttatná Németországnak. Ezzel szemben visszahívna a Kinába működő német katonai missziót. A tartomány visszaadásának kérdése már csak azért is foglalkoztatja az angol politikai köröket, mert ennek megvalósítása megváltoztatná a Tétvolkelet stratégiai helyzetét, alapot szolgáltatva a német birodalomnak ahhoz, hogy megindokolja a német hadihajók állandó tartózkodását a Csendes óceánon.

Kényszerhadikölcsönről szóló törvényt tárgyal az amerikai szenátus

Washington, május 31. A szenátus hadügyi bizottsága Let szenátor törvényjavaslatát tárgyalta, amely felszólítja a kormányt, kényszerítsen minden ezer dollárnál nagyobb vagyonnal rendelkező amerikai polgárt, hogy háboru esetén pénz kölcsönözzön az államnak. A szenátus bizottsága azzal indokolta meg a javaslatot, hogy a legbiztosabb út elkerülni Amerikának egy világháborúba való belesodródását, ha a pénz éppen úgy mozgósítható nyilvánítják, mint az embert. A kényszerkölcsönök után ugyanis ugyiszólván alig adnak kamatot. Természetesen minél nagyobb valakinek a vagyon, annál nagyobb összegű kölcsönt kell folyósítania az államnak. A kölcsön nagyságát a vagyon méretéhez viszonyítva öt százaléktól 75 százalékkig állapították meg.

FRATERNITAS Könyv- és Lapkiadó Rt. Nyomda: Cluj, Strada Baron I., Pog. 18. Telefonszám: 18-00.

ROV DE IMPRESIA

Táza postai pláttá in n. No. 22413/9

A legújabb terrorcsele

Az utóbbi naptett a terror... szálamban és a szétzúszkára... dök, mint az... teségekkel járt... A rövid hira... tetni, hogy az... rista merényle... zsidókat, akik... tették már az... gyengesége. A... ellenakcióval... sajnálatos össz... ennek letartózt... intézkedések ve... Erthető, ha a... feszített idegze... gálatot és kire... olyan mértékbe... részének azon... kritikát átmen... cionizmus, ma... vizsgálata foly... leszina-kérdés... meg fejelemét... népe.

Mi sem árt... zsidó ügynek, is feszült légk... ják. A döntése... gyobb rendre... mult két eszt... tikkusabb periód... utáni történeli... fegyelemről tot... ennek köszönhe... ben nemcsak, szágépités, han... meg a zsidóság... most vesztené... akármilyen kis... latlan és felét... zavarná meg a... jában amugy é... cionizmus ellen...

Remélhető, vezetőinek sike... tani a fegyvel... gálatnak azt a... a legjobb szolg... és a döntés ör... Ez már csak... tudott dolog, k... nézségekkel kü... tak bizonyos k... a saját erejük... gyobb esemé... másik oldalról... giti elő az ar... kedvének felé...

A tiz ta

Az új közg... azon törekvésé... jessze, hogy... visszaadja, vag... rendeltetését... keit és javát s... az országnak... talta volna az... száságokat és... merevedtek a... Köz érdekei el... magánosok ére... kiz. A tisztviselő... kötelességüket... rubb szankcio... volt a kormán... Ezt követte... zet, amely áll... megyék és vár... őrszét az adó... és effektív po... get állapít me... nős mulasztás... irányításában. A közigazg... észlelt, de erv...